

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ ДАВЛАТИИ ЗАБОНҲОИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ СОТИМ УЛУҒЗОДА**

«Мувофиқа шуд»

Ректори Донишкадаи давлатии забонҳои
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода
_____ Гулназарзода Ж.Б.
« _____ » _____ с. 2022

«Тасдиқ карда шуд»

Вазири маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон
_____ Саидзода Р.Ҳ.
« _____ » _____ с. 2022

**БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӢИ САМТ (ИХТИСОС)**

Самт: 01 - Педагогикаи давраи кӯдакӣ
Гурӯҳи ихтисосҳо: 0101 – Инкишофи шахсияти синни томактабӣ
Ихтисос: 1-010102-03 – Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ
Тахассус: Педагог. Омӯзгор
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Муҳлати таҳсил: 5 сол

Душанбе – 2022

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ ДАВЛАТИИ ЗАБОНҲОИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ СОТИМ УЛУҒЗОДА**

«Баррасӣ шуд»

Дар Шӯрои олимони ДДЗТ ба номи
Сотим Улуғзода, қарори № _____
аз « _____ » _____ с. 2022
Раиси Шӯро _____ Гулназарзода Ж.

«Ташхис карда шуд»

Директори Маркази ҷумҳуриявии
таълимию методии назди Вазорати
маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
_____ Р. Мирзозода
аз « _____ » _____ с. 2022

**БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӢИ САМТ (ИХТИСОС)**

Самт: 01 – Педагогикаи давраи кӯдакӣ
Гурӯҳи ихтисосҳо: 0101 – Инкишофи шахсияти синни томактабӣ
Ихтисос: 1-010102-03 – Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ
Тахассус: Педагог. Омӯзгор
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Муҳлати таҳсил: 5 сол

Душанбе – 2022

МУНДАРИЧА

Феҳристи ихтисораҳо.....	4
1. Муқаррароти умумии барномаи таҳсилотӣ.....	5
2. Ҳуҷҷатҳои танзимкунандаи мундариҷа ва раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ.....	7
3. Ҳадди ақали ҳатмии мазмун ва мундариҷаи барномаҳои таҳсилотӣ.....	8
4. Муҳлати азхудкунии барномаи таҳсилотӣ.....	14
5. Шароитҳои амалигардони барномаи таҳсилотӣ.....	15
6. Мундариҷаи маҷмӯи ҳуҷҷатҳои барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисос....	21
7. Қойдаҳои қабул тибқи барномаи таҳсилотӣ.....	24
8. Аттестатсияи хатм аз рӯи ихтисос.....	24
9. Низоми дохилии таъмини сифат тибқи барномаи таҳсилотӣ.....	25
10. Идоракунии тағйирот.....	26
Замима: Фишурдаи барномаҳои кории фанҳои таълимӣ.....	27

ФЕҲРИСТИ ИХТИСОРАҶО

ВМИ ҶТ – Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

СДТОК – Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

МТОК – Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

БТ – Барномаи таҳсилотӣ

ННТ – Нақшаи намунавии таълим

НКТ – Нақшаи кории таълим

ШТМ – Шӯрои таълимию методӣ

БТФ – Барномаи таълимии фан

БКФ – Барномаи кории фан (силлабус)

ФФИ – Фанҳои интихобӣ

ФҲ – Фанҳои ҳатмӣ

ФЗ – Фанҳои заминавӣ

ФУК – Фанҳои умумикасбӣ

ФТ – Фанҳои тахассусӣ

ҲПО – Ҳайати профессорону омӯзгорон

КИТ – Корҳои илмӣ-тадқиқотӣ

КМД – Кори мустақилонаи донишчӯ

КМРО – Кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор

НЧ – Назорати чорӣ

НН – Назорати ниҳой

GPA (Grade Point Average) – Холи миёнаи умумӣ

ДДЗТ – Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода

ММТ – Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

1.1. Маълумот дар бораи ихтисос

Ном, рамз ва гурӯҳи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ” ба Таснифоти давлатии равия ва ихтисосҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №349 аз 30-июни соли 2007 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Барномаи бакалавриат аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ” тибқи Шаҳодатномаи АИ №0000894, аз 12.03. 2019 аз ҷониби Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф (ҳозира Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон) аккредитатсия шудааст.

Барномаи таҳсилотии мазкур аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ” моҳи марти соли 2022 таҷдиди назар гардида, аз 1-уми сентябри соли 2022 мавриди татбиқ қарор дода мешавад.

1.2. Таҳассуси хатмкунанда

Баъди аз худ намудани барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ” дар шакли таҳсили рӯзона, баъд аз хатм ба хатмкунанда касбият ва дараҷаи зерин дода мешавад:

- таҳассуси касбӣ – педагог. Омӯзгор;
- дараҷаи касбӣ – бакалаври педагогика аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ”.

1.3. Таълими умумии таҳассуси хатмкунанда

Хатмкунандае, ки соҳиби таҳассуси омӯзгорӣ гардидааст, бояд;

- ба таълим ва тарбияи кӯдакони синни томактабӣ омода бошад;
- ба ташаккули ҳамаҷонибаи кӯдакон, фарҳангу маданияти ва рушди бошуурона ва дарку фаҳмиши кӯдакон дар тамоми давраи фаъолияти таълимӣ ва тарбиявӣ дар муассисаи таҳсилоти томактабӣ мусоидат намояд;
- аз методҳо, роҳу усулҳо ва воситаҳои гуногуни таълим ҳангоми таълиму тарбияи кӯдакон самаранок истифода барад;
- донишазхудкунӣ ва тарбияи кӯдаконро тибқи талаботҳои стандарти давлатии таҳсилот таъмин намояд;
- аз зарурати риояи ҳуқуқ ва озодиҳои кӯдакон, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф» пешбинӣ намудааст, огоҳ бошад;
- барои рушду такмили касбияти худ ба худтакмилдиҳӣ машғул шуда, мунтазам аз курсҳои такмили ихтисос гузарад;
- дар фаъолияти иттиҳодияҳои методӣ ва дигар шаклҳои кори методӣ ширкат варзад;
- ҳифзи ҳаёт ва саломатии кӯдаконро дар раванди таълим таъмин намояд;

- бо волидони кӯдак (ё шахсоне, ки онҳоро иваз мекунад) мунтаъзам дар хусуси пешрафту муваффақият ё фаъолияти сусти кӯдак муошират барпо намояд;

- коидаҳо ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва зидди сӯхторро риоя кунад.

Хатмкунандае, ки соҳиби таҳассуси омӯзгорӣ гардидааст, бояд донад:

- Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- қонунҳо, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, барномаҳои соҳавии давлатӣ;

- сохторҳои идоракунии маориф доир ба масоили таҳсилот;

- Конвенсия оид ба ҳуқуқи кӯдак;

- асосҳои фанҳои заминавиرو дар ҳаҷме, ки барои ҳалли вазифаҳои педагогӣ, илмӣ-методӣ ва ташкилӣ-идоракунӣ заруранд;

- педагогика, психология, физиологияи синусолӣ, гигиенаи томақтабӣ ва мактабӣ, методикаи таълим ва қорҳои тарбиявӣ;

- талаботҳоро оид ба таъминоту таҷҳизонидани синфхонаҳо;

- самтҳои асосӣ ва дурнамои рушди маориф ва илми педагогика.

1.4. Талабот оид ба дараҷаи хатмкунанда

Хатмкунандае, ки барномаи зинаи бакалавриатро аз худ кардааст, дар мутобиқат бо намуди фаъолиятҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилоти мазкур ба он равона гардидааст, бояд бо натиҷаҳои таълим, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудааст, мутобиқат намояд.

1.5. Доираи фаъолияти хатмкунанда

Хатмкунандаи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томақтабӣ. Забони англисӣ” барои қор дар муассисаҳои таҳсилоти томақтабӣ омода карда мешавад. Намудҳои фаъолияти касбие, ки аз рӯи онҳо хатмкунанда баъди аз худ кардани барномаи бакалавриат, омодагӣ мебинад, чунинанд:

- омӯзгорӣ;

- илмӣ-тадқиқотӣ;

- иҷтимоӣ-педагогӣ;

- фарҳангӣ ва рушдбанда;

- идоракунӣ.

1.6. Имкониятҳои идомаи таҳсили хатмкунанда – омӯзгори забони англисӣ, ки барномаи таҳсилотиро аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томақтабӣ. Забони англисӣ” аз худ кардааст.

Тибқи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шахсоне, ки дипломи зинаҳои таҳсилоти олии касбии бакалавриатро доранд, метавонанд таҳсили худро дар зинаи дуҷуми таҳсилоти олии касбӣ – магистратура аз рӯи равия ва самт (ихтисос)-и мувофиқ идома диҳанд.

2. ҲУЦҚАТҲОИ ТАНЗИМКУНАНДАИ МУНДАРИЧА ВА РАВАНДИ ТАТБИҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

2.1. Барномаи таҳсилоти мазкур дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шуда, ба санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи маориф мувофиқ мебошад, ки бо онҳо дар сомонии расмии Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон шинос шудан мумкин аст (нигаред ба <https://maorif.tj>).

2.2. Талаботро оид ба мазмун ва мундариҷаи ҳадди ақали ҳатмии барномаи таҳсилотӣ, шароитҳои татбиқнамоӣ ва муҳлатҳои азхуднамоиро Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст.

2.3. Дар раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ” маҷмӯи зерини ҳуҷҷатҳои ҳатмӣ чалб карда мешаванд: нақшаи таълим аз рӯи ихтисос, барномаи таълимии корӣ, барномаҳои таҷрибаомӯзӣ, барномаи таълимии фан ва силлабусҳо. Талаботи ҳадди аққал ба мундариҷаи ҳуҷҷатҳои дар боло зикргардида дар Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтааст.

2.4. Қисми ҷудонашавандаи ин ҳуҷҷат (замимаи он) “Фишурдаи барномаҳои кории фанҳои таълимӣ” ба ҳисоб мераванд, ки иборат мебошанд аз: тавсифи мухтасари фан; намуди машғулиятҳо; забони таълим; салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд; натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд; номгӯи боб ва мавзӯҳои фан; васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан; шаклҳои назорати ҷорӣ ва ниҳой. Ин замима танҳо фишурдаи фанҳои ҳатмиро дар бар мегирад, зеро муаррифии фанҳои интихобӣ ҳар сол моҳи апрел аз ҷониби шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ баргузор мегарданд. Мазмуну мундариҷаи пурраи барномаҳои кории фанҳои ҳатмӣ ва интихобиро дар китобхонаи электроники ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода пайдо кардан мумкин аст (нигаред ба <https://ddzt.tj>).

2.5. Барномаи таҳсилотӣ омӯзиши ҳатмии бахшҳо ва модулҳои, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудаанд, бояд ба назар гирида шаванд.

2.6. Бахшҳо ва модулҳои барномаи таҳсилотӣ аз фанҳои ҳатмии компоненти давлатӣ ва донишгоҳӣ, фанҳои интихобӣ, машғулиятҳои факултативӣ, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи ҳатм иборат мебошад.

2.7. Номгӯи бахш, модулҳо ва фанҳои компоненти давлатии барномаи таҳсилотӣ ба талаботи ҳуҷҷати “Таснифоти фанҳои таълимӣ аз рӯи бахшҳо ва модулҳо” ҷавобгӯ мебошанд.

3. ҲАДДИ АҚАЛИ ҲАТМИИ МАЗМУН ВА МУНДАРИҶАИ БАРНОМАҲОИ ТАҲСИЛОТӢ

1	НОМГӢИ БАРНОМА	Таҳсилоти томақтабӣ. Забони англисӣ
2	ДАРАҶАИ АКАДЕМӢ	Бакалавр
3	ШАКЛИ ТАҲСИЛ	Рӯзона
4	МУҲЛАТИ МЕЪЁРИИ ТАҲСИЛ	5 сол
5	МИҚДОРИ КРЕДИТҲО	300 кредит (60 кредит дар як сол)
6	ҲАДАФИ УМУМӢ	Ҳадафи ин барнома – ташаккули салоҳиятҳои педагогӣ ва касбии донишҷӯён, барои фаъолият намудан ба ҳайси омӯзгори фанни “Забони англисӣ ва синфҳои ибтидоӣ” дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, бо имкони идома додани таҳсил дар зинаи магистратура.
7	ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	Барномаи таҳсилоти мазкур аз бахшу модули зерин иборат аст: <u>Бахши 1. Фанҳои заминавӣ (48 кредит)</u> Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ – 22 кредит; Модули фанҳои забонӣ – 15 кредит; Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ – 11 кредит. <u>Бахши 2. Фанҳои тахассусӣ (147 кредит)</u> Модули фанҳои умумикасбӣ – 59 кредит; Модули фанҳои тахассусӣ – 88 кредит; <u>Бахши 3. Фанҳои интихобӣ (75 кредит)</u> Модули фанҳои интихобии бахши 1 – 6 кредит Модули фанҳои интихобии бахши 2 – 69 кредит <u>Бахши 4. Таҷрибаомӯзӣ (21 кредит).</u> <u>Бахши 5. Аттестатсияи хатм (9 кредит).</u> <u>Бахши 6. Машғулиятҳои факултативӣ (9 кредит)¹.</u>
8	НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	Пас аз анҷоми барномаи таҳсилотӣ хатмкунанда: 1) дорои салоҳиятҳо вобаста ба фароҳам овардани муҳити таълимӣ ва банақшагирии раванди таълиму тарбия, ташкили корҳои тарбиявӣ ва татбиқи барномаи таълимӣ хоҳад шуд; 2) қонуниятҳои пешрафту муваффақияти кӯдакони меҳнат ва талаботи муносибатҳои фардиро вобаста ба хусусиятҳои шахсии ҳар як кӯдак дар раванди таълиму тарбияи онҳо таъмин месозад; 3) дорои донишҳои бунёдӣ ва малакаю маҳоратҳои муоширатӣ аз забони англисӣ мебошад; 4) аз принципҳои умумидидактикӣ, методӣ ва методикаи

¹ Эзоҳ: Кредитҳои машғулиятҳои факултативӣ (9 кредит) ба ҳаҷми умумии кредитҳои барнома дохил намешаванд ва ҳатмӣ ба шумор намераванд. МТОК имконияти муайян намудани номгӯи машғулиятҳо ва ҳаҷми кредитҳои онҳоро дорад.

		таълими забони англисӣ, роҳу воситаҳои фаъолияти омӯзгорӣ дар муассисаи таҳсилоти томактабӣ огоҳ мебошад ва этикаи касбии омӯзгорро риоя мекунад; 5) фикри худро дар шакли шифоҳӣ ва хаттӣ саҳеҳ бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ баён намуда, бо забонҳои мазкур озод муошират карда метавонад; 6) дорои донишҳои заминавии методологияи тадқиқот буда, қобилияти истифодаи онҳоро дар пешбурди корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дорад; 7) қобилияти дар ҷодаи таҳсилоти мутассил ба талаботи худ баҳо доданро дошта, мутобик ба он методҳои муносибу мувофиқро дар рушди касбияш дарёфта метавонад.	
9	БАҲОДИҲИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТ	Дар раванди таълим натиҷаҳои азхудкунии барномаи таҳсилотӣ ба таври зерин баҳодихӣ карда мешаванд: 1) тартиб додани нақшаҳои тақвимӣ ва нақшаҳои муфассали машғулиятҳо, тавсифномаи психологӣ аҳли гурӯҳ ва кӯдаки алоҳида дар рафти таҷрибаомӯзӣ; 2) “назорати қабул” – омодагии донишҷӯён аз забони англисӣ дар оғози курси 1 (тестҳо, масъалаҳо ва ғ.); 3) баҳодихии нақшавӣ ва мунтазами дараҷаи азхудкунии дониш, малакаву маҳорати омӯзгори ояндаи забони англисӣ, ки донишҷӯён дар рафти омӯختани бахшҳо ва модулҳо ҳосил мекунад; 4) корҳои хаттӣ шифоҳӣ, пешниҳоди презентатсияҳо ва дигар корҳои мустақилонае, ки барои баҳодихии пешрафти донишҷӯён дар самтҳои гуногуни раванди таълим имконият фароҳам меоранд; 5) корҳои тадқиқотӣ, лоиҳаҳои инфиродӣ ва гурӯҳӣ; 6) супоришҳои хонагӣ, тестҳои мавзӯӣ, супоришҳои назоратӣ, имтиҳонҳо, аттестатсия; 7) таҳлили муқоисавии дараҷаи омодагии донишҷӯён ҳангоми “қабул” ва “хатм”; 8) таҳлилу муқоиса ва баррасии натиҷаҳои таълим, илмӣ ва тарбиявӣ банақшагирифташуда ва ба дастамада.	
10	ТАҲАССУС		
РАМЗ ВА НОМИ ИХТИСОС	1-010102-03 – Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ		
ГУРҶҲИ ИХТИСОСҶО	0101 – Инкишофи шахсияти синни томактабӣ		
ТАҲАССУС ВА ДАРАҶАИ КАСБИИ БАЪД АЗ ХАТМ	Омӯзгор, бакалаври педагогика аз рӯи ихтисоси таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ		
11	БАХШҶО ВА МОДУЛҶО		
НОМИ БАХШ	ҶАНҶОИ ЗАМИНАВӢ	48	кредит
ҶАДАҶИ БАХШ	Ҷадафи бахш – таъминоти донишу малақаҳои заминавӣ, ки барои ворид шудан ба низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур мебошанд.		
ТАВСИҶИ МУХТАСАРИ БАХШ	Бахши фанҳои заминавӣ аз модулҳои зерин иборат аст: Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ - 22 кредит; Модули фанҳои забонӣ - 15 кредит; Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи		

	информатсионӣ - 11 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ	22	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛҲО	Ҳадафи модул – омӯзиши асосҳои илмҳои иҷтимоӣ ва гуманитарӣ, асосҳои таърих, фарҳанг ва иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ташаккули ҷаҳонбинии фарҳангиро иртиботӣ.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Фалсафа – 4 кредит; 2. Таърихи муосири Тоҷикистон – 3 кредит; 3. Фарҳангшиносӣ – 3 кредит; 4. Сотсиология – 3 кредит; 5. Сиёсатшиносӣ – 3 кредит; 6. Ҳуқуқ аз рӯи ихтисос – 3 кредит; 7. Диншиносии илмӣ – 3 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - асосҳои таърих ва фарҳанг, нақш ва мақоми Тоҷикистонро дар таърихи инсоният ва ҷаҳони муосир медонад; - асосҳои банақшагирии тичоратро, ҳуқуқ ва қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистонро медонад; - асосҳои фанҳои гуманитарӣ ва ҷамъиятиро, методҳо ва тарзу роҳҳои таҳлили фалсафии масъалаҳоро, шаклҳо ва методҳои таҳсилоти илмиро медонад; - нуқтаи назари худро мустақилона ифода карда метавонад, тафаккури мантиқӣ дорад, мусоҳиботи расмӣ, муҳокимаҳои маънавию ахлоқиро бурда метавонад, принципҳои ахлоқию зебоифаҳмиро риоя менамояд; - донишҳои гуногуни шаклҳои тафаккур ва малақаҳои истифодаи онҳоро дар вазъиятҳои мухталиф дар мувофиқа бо талаботи педагогӣ ва сиёсӣ намоиш дода метавонад; - назарияҳо, стратегияҳо ва воситаҳоеро, ки барои тавсеаи ҳуқуқи имкониятҳои хонандагон ва рушди иқтисодии эҷодии худ ёрӣ мерасонанд, аз худ кардааст.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои забонӣ	15	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул – фароҳам намудани заминаи касбии малақаҳои забонӣ/иртиботӣ, ки барои кори омӯзгор зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос – 3 кредит; 2. Забони русӣ аз рӯи ихтисос – 6 кредит; 3. Забонҳои хориҷӣ аз рӯи ихтисос – 6 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва хориҷиро дар нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ дар сатҳи муошират дар доираи ихтисоси худ дуруст истифода бурда метавонад; - донишҳо ва малақаҳои амалии барои ҷустуҷӯи иттилооти илмиро ба забони хориҷӣ соҳиб аст; - донишҳо ва малақаҳои қорбурди истилоҳотро ба забони хориҷӣ дорад; - малақаҳои таҳияи мазмуну мундариҷа ва сохтори нутқро дар мувофиқа бо мақсад, вазъият ва иштирокчиёни муоширатро дорост.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ	11	кредит

ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул – фароҳам овардани заминаи ташаккули салоҳиятҳои марбут ба илмҳои табиӣ ва дақиқ мебошад, ки ба рушди муносибати эҷодӣ ва ба шахсият нигаронидашуда мусидат менамояд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Технологияи информатсионӣ – 5 кредит; 2. Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография – 3 кредит; 3. Экология – 3 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - малакаҳои истифодаи низомҳои компютерӣ-иттилоотӣ, чамъоварӣ, ҳифз, таҳлил, интишор ва ҷустуҷӯи маълумот дар шабакаи интернетро аз худ намудааст; - вазъи геополитикиро таҳлил карда метавонад, тақсимои маъмурӣ-иҷтимоӣ ва ҳудудии мамлакатро медонад; - хусусиятҳои саноати Тоҷикистон, таърихи саноат ва хоҷагии кишлоки мамлакатро медонад; - принципҳои устуворӣ ва маҳсулнокии табиати зинда ва дар зери таъсири омилҳои антропогенӣ тағйир ёфтани онро мефаҳмад; - маҳорати таҳлили бонизоми мушкилиҳои глобалии экологӣ, масъалаҳои вазъи муҳити атроф ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ дар заминаи донишҷӯи қонунҳои асосии экологиро дорад.		
НОМИ БАХШ	ФАНҲОИ ТАҲАССУСӢ	147	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – таълими фанҳои таҳассусӣ ба донишҷӯён ва талаботҳо нисбат ба онҳо, ки барои тадрис дар муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	Бахши фанҳои таҳассусӣ аз модулҳои зерин иборат аст: Модули фанҳои умумикасбӣ – 59 кредит; Модули фанҳои таҳассусӣ – 88 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои умумикасбӣ	59	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули мазкур фароҳам намудани заминаи донишу малакаҳои педагогӣ, технология ва методҳое, ки барои фаъолияти омӯзгорӣ заруранд, ба ҳисоб меравад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Забоншиносии умумӣ – 3 кредит; 2. Муқаддимаи забоншиносӣ – 3 кредит; 3. Муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ ва асосҳои умумии педагогӣ – 4 кредит; 4. Таърихи педагогикаи ҷаҳон – 4 кредит; 5. Психологияи умумӣ ва синнусолӣ – 6 кредит; 6. Педагогика – 6 кредит; 7. Идоракунии системаи таҳсилоти томактабӣ – 6 кредит; 8. Методикаи таълими забони англисӣ – 6 кредит; 9. Асосҳои назариявӣ ва методикаи инкишофи ҷисми кӯдак – 4 кредит; 10. Назария ва методикаи таълими суруд ва мусиқӣ – 6 кредит; 11. Физиологияи синусолӣ ва гигиенаи мактабӣ – 3 кредит; 12. Асосҳои назария ва методикаи фаъолияти тасвирӣ 4 кредит;		

	13. Таълими забони англисӣ дар муассисаҳои томактабӣ – 4 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	<p>Донишҷӯе, ки модуло аз худ кардааст:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фаъолияти таълимию омӯзгориро дар сатҳи муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ ва миёнаи умумӣ ба нақша гирифта метавонад; - қонуниятҳо ва хусусиятҳои рушди хонандагонро медонад, тафовут ва талаботҳои махсуси онҳоро (масалан, услуби омӯзиш, истеъдод ва ғ.) гурӯҳбандӣ карда метавонад; - принципҳои таълим ва таҷрибаи омӯзгориро дар соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳиб аст; - ба хонандагон қобилияти маслиҳат доданро дорад ва бо падару модарон доир ба фаъолияти таълимӣ ҳамкорӣ менамояд; - малакаҳои заминавии мушоҳида, тасвир ва таҳлили машғулиятҳоро дорост; - моҳияти донишҳои забонҳои хориҷиро, ки талаботи ҷаҳони имрӯза мебошад, мефаҳмад ва нақши онро дар ташаккули ҷаҳонбинии кӯдакон дарк менамояд; - комёбиҳои илмҳои педагогика, психология ва методикаи таълимиро барои баланд бардоштани рушди тафаккур дар касби интихобкардааш истифода мебарад; - бо кодекси ахлоқи омӯзгор шинос буда, нақши омӯзгорро ҳамчун мураббии арзишманд эътироф намуда, барои рушди арзишҳои мактабӣ талош меварзад; - усулҳои муоширати педагогиро медонад ва онро дар вазъиятҳои иртиботӣ аз нуқтаи назари мақоми омӯзгор ба кор бурда метавонад; - методикаи таълими забонҳои тоҷикӣ ва англисиро аз худ карда, дар дараҷаҳои мухталифи таълим онро татбиқ карда метавонад; - дорой малакаҳо ва методҳои тадқиқотӣ, аз ҷумла роҳҳои тадқиқотӣ ва банақшагирӣ, ахлоқи маърифатӣ, малакаҳои хатӣ ва таҳлилий, иртибот ва робита, мебошад. 		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои таҳассусӣ	88	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули фароҳам овардани имконияти ба даст овардани донишҳои амиқи фанҳои махсус ва малакаҳо доир ба таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Амалияи нутқи шифоҳӣ ва хаттии забони англисӣ – 33 кредит; 2. Фонетикаи амалии забони англисӣ – 3 кредит; 3. Фонетикаи назариявии забони англисӣ – 3 кредит; 4. Грамматикаи амалии забони англисӣ – 10 кредит; 5. Грамматикаи назариявии забони англисӣ – 3 кредит; 6. Услубшиносии забони англисӣ – 4 кредит; 7. Лексикологияи забони англисӣ – 3 кредит; 8. Педагогикаи томактабӣ – 4 кредит; 9. Психологияи бачагона – 4 кредит; 10. Асосҳои логопедия ва дефектология – 5 кредит; 11. Ташаккули одитарин тасавуротҳои математикӣ – 12 		

	кредит; 12. Асосҳои табиатшиносӣ ва тарбияи экологӣ – 4 кредит;		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулно аз худ кардааст: - доир ба паҳлуҳои гуногуни забони англисӣ, фонетика, грамматика, лексикологияи забони англисӣ, педагогика ва психологияи бачагона, ташаккули одитарин тасавуротҳои математикӣ, асосҳои назариявӣ ва методикаи инкишофи ҷисми кӯдак, ҷаъолияти тасвирӣ, таълими суруд ва мусиқӣ, ташкили бозиҳои таълимӣ, тарбияи экологӣ дар ҳаҷми зарурӣ ҷаҳмиши концептуалӣ ва донишҳои воқеӣ дошта, онҳоро дар амал намоиш медиҳад ва татбиқ менамояд; - малакаи таълим додани ҷаҳҳои забони англисӣ, санъати тасвирӣ, суруд ва мусиқиро соҳиб аст; - дониш ва қобилияти худро дар ташкили бозиҳои таълимӣ ва тарбияи зебоипарастӣ, экологӣ, худшиносӣ нишон дода метавонад; - ба кӯдакон бо забони англисӣ муҳокима рондан, мувоҳиса оростан, сохтани қолабҳои муоширатиро меомӯзонад.		
НОМИ БАҶШ	ҶАҶОИ ИНТИҶОБӢ	75	кредит
ҶАДАҶИ БАҶШ	Ҷадафи баҳши мазкур ин вобаства ба мақсадҳои баҳшҳои ҷаҳҳои заминавӣ ва таҳассусӣ ба донишҷӯён додани донишҳои заминавии иловагӣ маҳсуб меёбад.		
ТАВСИҶИ МУХТАСАРИ БАҶШ	Баҳши ҷаҳҳои интиҳобӣ аз модулно зерин иборат аст: модули ҷаҳҳои интиҳобии баҳши 1 – 6 кредит; модули ҷаҳҳои интиҳобии баҳши 2 – 69 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули ҷаҳҳои интиҳобии баҳши 1	6	кредит
ҶАДАҶИ МОДУЛ	Ҷадафи модулно – ба вучуд овадани имқониятҳо барои гирифтани донишҳои иловагӣ аз баҳши ҷаҳҳои заминавии қомпоненти давлатӣ ба ҳисоб меравад.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулно аз худ кардааст: - соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши ҷаҳҳои интиҳобии заминавӣ ба даст омадааст; - донишҳои аз ҳисоби ҷаҳҳои интиҳобӣ ҳосилнамударо бо таълими ҷаҳни забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти томақтабӣ муқоиса карда метавонад.		
НОМИ МОДУЛ	Модули ҷаҳҳои интиҳобии баҳши 2	69	кредит
ҶАДАҶИ МОДУЛ	Ҷадафи модулно - ба вучуд овадани имқониятҳо барои гирифтани донишҳои иловагӣ, ки аз таълими ҷаҳҳои таҳассусӣ ҳосил мешаванд.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулно аз худ кардааст: - соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши ҷаҳҳои интиҳобии таҳассусӣ ба даст омада аст; - донишҳои аз ҳисоби ҷаҳҳои интиҳобӣ ҳосилнамударо бо таълими ҷаҳни забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти томақтабӣ муқоиса карда метавонд.		
НОМИ БАҶШ	ТАҶРИБАОМУӢӢ	21	кредит
ҶАДАҶИ БАҶШ	Ҷадафи баҳш – ташаккули қобилияти истифодаи донишҳои назариявии ҳосилшуда ҳағноми таълими забони англисӣ дар муассисаҳои таълимӣ ва ташкили чорабиниҳои гуногуни		

	таълимию тарбиявӣ бо истифода аз методҳои муосири таълим мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ – 3 кредит; 2. Таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ – 18 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - таҳсилоти бонизомро мутобиқи талаботи стандарти таҳсилот ва барномаҳои таҳсилотӣ ба нақша гирифта метавонад; - рафтори худро ҳамчун омӯзгор таҳлил ва баҳодихӣ карда метавонад; - имкониятҳои муҳити таҳсилоти муосирро ба ҳисоб мегирад; - назарияҳои гуногунро дар раванди таълим ба кор мебарад; - салоҳиятҳо ва талаботро дар бобати худтакмилдиҳӣ таҳлил карда метавонад.		
НОМИ БАХШ	АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ	9	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – санҷиши амиқ ва гуногунҷабҳаи донишҳои назариявӣ ва таҷрибаи амалӣ дар самтҳои гуногуни забони англисӣ, инчунин баҳодихии салоҳиятҳои бадастомадаи умумифарҳангӣ ва касбӣ мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ – 3 кредит; 2. Қори таҳассусии хатм – 6 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - пажӯҳиш бурда метавонад, ба адабиёти илмӣ ва касбӣ истинод намуда, онро таҳлил карда, натиҷаҳои таҳқиқ ва методҳои тадқиқотро муқоиса карда метавонад; - методҳои таҳқиқ ва коркарди иттилоотро истифода мебарад; - дар бораи масъалаи мавриди назар ва натиҷаҳои ба даст омада фикри худро фаҳмо, мантиқан саҳеҳ ва мухтасару мушаххас ба таври хаттӣ баён карда метавонад; - натиҷаи таҳқиқоти худро дар заминаи қорҳои қаблан анҷопазируфта таҳлилу баҳодихӣ карда метавонад ва натиҷаҳои ноилшударо дар асоси назарияҳои аввалия ва натиҷаи таҳқиқоти қаблӣ шарҳу эзоҳ дода метавонад; - бо адабиёти соҳавӣ (касбӣ) қор карда метавонад; - донишҳои ҳосилкардаашро зимни пажӯҳишҳои назариявӣ ва ё ҳалли масоили амалӣ татбиқ карда метавонад; - талаботро оид ба тарзи таҳияи матни илмӣ медонад ва дар асоси он қор бурда метавонад.		
НОМИ БАХШ	МАШҶУЛИЯТҶОИ ФАКУЛТАТИВИ	9	кредит
МАҚСАДИ БАХШ	Ҳадафи бахш – дар донишҷӯён ташаккул додани донишҳо оид ба тарзи ҳаёти солим ва худро идора карда тавоништан дар вазъиятҳои фавқулодда.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Тарбияи ҷисмонӣ – 6 кредит; 2. Рафтори зиддикоррупсионӣ – 3 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - нақши иҷтимоии тарбияи ҷисмониро дар рушди шахсият ва омодагӣ ба фаъолияти касбӣ дарк менамояд; - оид ба оқибатҳои ногувори рафтору кирдори коррупсионӣ ва ширкат дар гурӯҳҳои ифротгаро маълумот пайдо мекунад.		

4. МУҶЛАТИ АЗХУДҶУНИИ БАРНОМАИ ТАҶСИЛОТӢ

4.1. Муҳлати азхуднамоии барномаи таҳсилот дар 5 соли таҳсил (дар шакли таҳсили рӯзона) ба 260 ҳафта баробар аст, аз он ҷумла:

- таълими назариявӣ, бо назардошти корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯён, машғулиятҳои амалӣ ва корҳои лабораторӣ – 149 ҳафта;

- сессияҳои имтиҳонӣ – 31 ҳафта;

- таҷрибаомӯзиҳо – 14 ҳафта;

• таҷрибаи таълимӣ – 2 ҳафта;

• таҷрибаомӯзии педагогӣ – на камтар аз 12 ҳафта;

- аттестатсияи хатм якҷоя бо давраи омодагӣ ва дифои кори тахассусии хатм – 6 ҳафта;

- таътилҳо (якҷоя бо 8 ҳафтаи рухсатии баъдаздипломӣ) – 60 ҳафта.

4.2. Ҳаҷми аксари сарбории таълимии донишҷӯ (меҳнатталабӣ) дар як ҳафта 45 соат муқаррар шудааст, ки он ҳама намудҳои машғулиятҳои аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ (корҳои муस्ताқилона)-ро дар бар мегирад.

4.3. Сарбории ҳафтаинаи аудитори донишҷӯ дар шакли таҳсили рӯзона 30 соатро ташкил медиҳад. Машғулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ ва факултативӣ ворид намешаванд. Ҳамзамон, ба миқдори соатҳои зикргардида машғулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ ва факултативӣ дохил намешаванд.

4.4. Таътилҳо дар соли таҳсил на камтар аз 12 ҳафтара ташкил медиҳанд, аз ҷумла таътили зимстона 2 ҳафта.

5. ШАРОИТҲОИ АМАЛИГАРДОНИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

5.1. Таъминот ва дастгирии донишҷӯён

5.1.1. Донишкада дорои заминаи моддӣ-техникие мебошад, ки ба талаботи қоидаҳо ва меъёрҳои амалкунандаи зиддисӯхтор ва гузаронидани ҳама гуна намудҳои омодагиҳои фанӣ, корҳои амалӣ ва илмӣ-тадқиқотӣ, ки аз ҳуҷҷати мазкур бармеоянд, мутобиқ мебошад.

5.1.2. Ҳар як донишҷӯ ҳангоми таҳсил ба китобхона (китобхонаи электронӣ) ва муҳити электроники иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии номаҳдуд доранд. Китобхонаи электронӣ ва муҳити электроники иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии донишҷӯро аз ҳар нуқтае, ки тавассути Интернет имконияти ба он пайваस्तшавӣ мавҷуд аст, таъмин карда метавонад. Муҳити электроники иттилоотӣ-таҳсилоти донишкада имкониятҳои зеринро дорад: дастрасӣ ба нақшаҳои таълим, барномаҳои қорӣи фанҳо ва таҷрибаомӯзиҳо, захираҳои электроники маводҳои таълимӣ, нашриёти низомҳои электроники китобхонаҳо, ки дар барномаҳои таълимии фан нишон дода шудаанд; қайди раванди таълим, натиҷаҳои санҷишҳои марҳилавӣ ва натиҷаҳои азхудкунии барномаи

таҳсилотӣ; гузаронидани ҳама шаклҳои дарс, чараёни баҳоидиҳӣ ба натиҷаҳои таълим, ки татбиқи онҳо бо назардошти истифодаи таълими электронӣ ва технологияҳои таҳсилоти фосолавӣ сурат мегиранд.

5.1.3. Дар тавозуни Донишкада 1 хобгоҳ, ҳам барои донишҷӯён ва ҳам барои омӯзгорон мавҷуданд. Хобгоҳ дорои ҳуҷраҳои бароҳат буда, ҳаммом, ҳочатхона ва ҳуҷраи хӯрокпазӣ дар ҳар як ошёна ба тарзи алоҳида ҷойгиранд. Инчунин, дар хобгоҳ ошхона ва нуқтаҳои хӯрокхӯрии фаврӣ мавҷуданд. Сокинон бо мебели зарурӣ (кат, ҷевони либос, мизу курсӣ), инчунин ҷойхобҳо таъмин карда мешаванд. Дар хобгоҳ пайваста барои беҳтар кардани шароити зист кор бурда мешавад.

5.2. Назорат ва натиҷаи ниҳоии азхудкунии донишҳо

5.2.1. Аз рӯи ҳамаи фанҳо ва таҷрибаомӯзӣ, ки дар барномаи таҳсилотӣ дарҷ гардидаанд, баҳои ҷамъбасти гузошта мешавад. Эквиваленти баҳои ҷамъбасти ба ҷадвали зерин мувофиқат менамояд:

Эквиваленти ҳуруфии баҳо	Эквиваленти рақамии баҳо	%-ҷавобҳои дуруст	Баҳои анъанавӣ
A	4,0	$95 \leq A \leq 100$	Аъло
A-	3,67	$90 \leq A- < 95$	
B+	3,33	$85 \leq B+ < 90$	Хуб
B	3,0	$80 \leq B < 85$	
B-	2,67	$75 \leq B- < 80$	
C+	2,33	$70 \leq C+ < 75$	Қаноатбахш
C	2,0	$65 \leq C < 70$	
C-	1,67	$60 \leq C- < 65$	
D+	1,33	$55 \leq D+ < 60$	
D	1,0	$50 \leq D < 55$	Ғайриқаноатбахш
Fx	0	$45 \leq Fx < 50$	
F	0	$0 \leq F < 45$	

5.2.2. Раванди баҳоидиҳии имтиҳонҳои ҷорӣ ва натиҷабарории ниҳоии азхудкунӣ аз рӯи ҳар як фан ва дигар намудҳои фаъолият (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ) аз ҷониби Шӯрои таълимӣ-методи донишкада дар асоси "Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон" муайян карда мешавад.

5.3. Дар рафти амалӣ намудани барномаи таҳсилотӣ МТОК ҳуқуқ дорад, ки:

- раванди таълимро дар шакли курсҳои назариявии муаллифӣ ва машғулиятҳои гуногуни гурӯҳию инфиродӣ, амалию семинарӣ аз рӯи барномаҳои таълимӣ, ки дар ҳуди донишкада бо назардошти хусусиятҳои минтақавӣ, миллию этникӣ, касбӣ ва ҳамчунин корҳои илмӣ-таҳқиқотии омӯзгорон, ки мазмуну мундариҷаи ихтисосро фаро мегиранд, амалӣ гардонад;

- умқи таълими фаслҳои ҷудогонаи фанҳоеро, ки дар баҳши фанҳои заминавӣ ва таҳассусӣ қарор доранд, дар мутобиқат бо сикли фанҳои омоданамоеи касбӣ ва бо назардошти ба ҳисоб гирифтани хусусиятҳои инфиродии донишҷӯён муқаррар намояд;

- номгӯи таҳассусҳоро аз рӯи ихтисосҳои донишкада, номгӯи фанҳои таҳассусӣ, ҳаҷм, мазмуну мундариҷаи онҳо, инчунин шаклҳои назоратро барои азхуд намудани онҳо, илова ба муқаррароти барномаи таҳсилотии мазкур, муайян намояд;

- барномаи таҳсилотро аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – Таҳсилоти томақтабӣ. Забони англисӣ дар муҳлатҳои ихтисоршуда барои донишҷӯёне, ки маълумоти миёнаи касбӣ ва ё таҳсилоти олии касбӣ дар ихтисосҳои мувофиқ доранд, амалӣ гардонад.

Муҳлатҳои ихтисорӣ дар асоси донишҳои мавҷуда, малакаву қобилияти донишҷӯён, ки қаблан дар давоми таҳсил дар муассисаҳои дигар ҳосил кардаанд, муайян карда мешавад. Муҳлат ва давомнокии ҳадди ақали таҳсил аз се сол кам нест. Таҳсил дар муҳлатҳои ихтисорӣ инчунин барои шахсоне, ки дараҷаи таҳсилот ва қобилияти онҳо ба ихтисос муносиб ва асоснок мебошад, низ иҷозат дода мешавад.

5.4. Таъминоти кадрӣ раванди таълим

Таъминоти кадрӣ барномаи таҳсилотии мазкур аз ҷониби кафедраҳои соҳавии зерин таъмин карда мешавад:

- Забони англисӣ;
- Методикаи таълим;
- Педагогика ва психология;

Инчунин, барои татбиқи баҳши фанҳои заминавӣ ва модули фанҳои умумикасбӣ кафедраҳои зерин ҷалб карда шудаанд: забони русӣ, забони тоҷикӣ, назария ва таърихи адабиёт, фалсафа ва сиёсатшиносӣ, таърих ва робитаҳои байнифарҳангӣ, тарбияи ҷисмонӣ ва ғайра.

Таҳассуси ҳайати роҳбарикунанда ва кормандони илмӣ-омӯзгорӣ ба тавсифномаи таҳассусӣ, ки дар “Дастурамали вазифавии кормандони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ” зикр гардидааст, мувофиқат менамояд.

Маълумоти пурра оид ба ҳайати профессорону омӯзгорон, ки раванди таълими барномаҳои таҳсилоти таъмин менамоянд, дар сомонаи расмии ДДЗТ ба номи С. Улуғзода ҷойгир шудааст (нигаред ба <https://ddzt.tj>).

5.5. Таъминоти таълимию методии раванди таълим

Амалӣ намудани барномаи таҳсилоти омодамоии мутахассисони соҳибдиплом бояд бо ҳуҷҷатҳои таълимию методӣ аз рӯи ҳамаи машғулиятҳои таълимӣ, дастрасии донишҷӯён ба фонди китобхона ва маҳзани маълумотҳо, ки бо мазмун ва мундариҷаи худ ба номгӯи фанҳои барномаи таҳсилот мутобиқанд, мавҷудияти китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимӣ ва тавсияҳои методӣ аз рӯи ҳамаи фанҳо ва навъҳои машғулиятҳои таълимӣ, аз он ҷумла тамоми намудҳои корҳои лабораторию амалӣ дар доираи фанҳои таълимии тахассусӣ фароҳамомада таъмин бошад.

Мавҷудияти лабораторияҳо барои иҷрои корҳои лабораторӣ-амалӣ ҳатмӣ мебошанд.

5.6. Таъминоти моддию техникаи раванди таълим

Донишкада, ки амаликунандаи барномаи таҳсилотии омодамоии мутахассисони соҳибкасб мебошад, дорои заминаи моддӣ-техникаи ба меъёрҳои санитарию техникӣ ва гузаронидани тамоми намудҳои машғулиятҳои лабораторӣ, амалӣ ва корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯён, ки нақшаи таълимии ихтисос муқаррар кардааст, ҷавобгӯ мебошад.

5.7. Таъмини таълимию методии таҷрибаомӯзӣ

Барномаи таҳсилотӣ барои омодагӣ ба фаъолияти касбӣ, бахши таҷрибаомӯзиро, ки баҳри рушди салоҳиятҳои касбӣ равона шудааст, пешбинӣ намудааст. Бо ин мақсад баргузорию ду навъи таҷрибаомӯзӣ: таълимӣ ва омӯзгорӣ дар назар дошта шудааст. Миқдори ҳафтаҳои ҷудошуда ва вақти баргузорию онҳо (семестрҳо) дар ҷадвали зерин нишон дода шудааст:

Таҷрибаомӯзиҳо	№ семестр	Миқдори ҳафта
Таълимӣ	4	2
Омӯзгорӣ	8	6
Омӯзгорӣ	9	6

Шаклҳои ҳисоботӣ оид ба ҳар як намуди таҷрибаомӯзиҳо аз ҷониби Маркази таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбияти ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода ва кафедраҳои соҳавӣ муайян карда мешаванд.

5.7.1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ хусусияти шиносикунанда дошта, вазифаи он ба донишҷӯён нишон додани фаъолияти муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, муассисаҳои истироҳати хонандагон (лагерҳои тобистона) ва фаъолияти кормандони ин муассисаҳо мебошад. Ин имконият медиҳад, ки

донишчӯён бевосита раванди ташкили меҳнат, махсусиятҳои касбӣ ва дигар лаҳзаҳои амалиро бубинанд.

5.7.2. Таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ раванди комплексие мебошад, ки дар он донишчӯён намудҳои фаъолиятеро иҷро мекунанд, ки ихтисос муайян намудааст. Дар таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ҷиҳатҳои зерин муайян карда мешаванд:

- самтгирӣ дар фазои касбият;
- тамоили гуногунҷанбагии касбияти омӯзгори оянда дар ҳамаи соҳаҳои фаъолияти омӯзгорӣ;
- ташаккулёбии дар муҳити табиӣ раванди омӯзгорӣ – фарҳанги инъикосӣ сурат мегирад, дар ҳоле ки барои омӯзгор предметҳои фикр восита ва методҳои фаъолияти омӯзгории худӣ ӯ мебошад.

Таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, гимназия ва литсейҳои шаҳри Душанбе сурат мегиранд. Дар раванди таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ барои ҳар як муассиса (пойгоҳи таҷрибаомӯзӣ), донишқада методистони кафедраҳои таҳассусӣ, методикаи таълим, педагогика ва психологияро ҷудо менамояд. Методистон ба донишчӯён оид ба рафти таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ва омода намудани ҳуҷҷатҳои машварат медиҳанд.

6. МУНДАРИҶАИ МАҶМӯИ ҲУҶҶАТҲОИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ АЗ РӯИ ИХТИСОС

6.1. Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос (НТИ)

Нақшаи таълимӣ қисмати маҷмӯи ҳуҷҷатҳои барномаи таҳсилоти ба ҳисоб рафта, рӯйхати фанҳо, ҳаҷми буҷаи вақт, тартиби паиҷамой ва давраҳои алоҳидаи омодагии фанҳои таълимӣ, таҷрибаомӯзиҳо, машҷулиятҳои факултативӣ, модулҳои таълимӣ ва дигар навъҳои фаъолияти амалии таълимиро муқаррар менамояд. Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисосҳои амалкунандаи ДДЗТ ба номи С. Улуғзода қисматҳои зеринро дар бар мегирад:

- номгӯй ва рамзи ихтисос, таҳассус, муҳлат ва шаклҳои таълим;
- тақвими раванди таълим (дар ҳафтаҳо);
- маҷмӯи буҷаи вақт (дар ҳафтаҳо);
- нақшаи раванди таълим бо нишон додани номгӯи бахшҳо ва фанҳои ҳатмӣ, миқдори кредитҳо (аудиторӣ ва ҷайриаудиторӣ), нимсолаҳо, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи давлатӣ;
- феҳристи фанҳои интихобӣ.

Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос аз тарафи ДДЗТ ба номи С. Улуғзода дар мутобиқат бо ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва талаботе, ки дар бандҳои 2 ва 4-и ҳуҷҷати мазкур дарҷ гардидааст, таҳия шудааст.

6.2. Нақшаи таълимии корӣ (НТК)

НТК бо назардошти таҳассуси интихобшуда ва талаботи қисматҳои ДДЗТ ба номи С. Улуғзода ва давлатӣ таҳия шудааст. Нақшаи кории

таълим сохтори курси махсус ва буҷаи вақт, ки барои омӯзиши он зарур аст, муайян менамояд; НТК маҷмӯи фанҳои таълимӣ ва ҳаҷми онҳоро дар соатҳо дар бар мегирад. Чадвали раванди таълим, пайдарҳамии омӯзиши фанҳоро аз рӯи курсҳо ва семестрҳо, навҳои машқулиятҳои таълимии таҷрибавии гуногун, шаклҳои фосилавӣ ва навҳои аттестатсияи ниҳонии давлатиро муайян мекунад. НТК дар асоси нақшаи намунавии таълимӣ, мувофиқаи Шӯрои олимони факултет омода ва аз тарафи раёсати таълим, тасдиқ карда мешавад.

6.3. Барномаҳо аз рӯи навҳои таҷрибаомӯзӣ

Барномаҳо аз рӯи навҳои таҷрибаомӯзӣ (таълимӣ, педагогӣ) дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ бо назардошти талаботи ҳадди ақали мундариҷа ва сатҳи омодагии хатмкунандагон аз рӯи ихтисоси 1-020301 - “Забон ва адабиёти тоҷик” ҷиҳати ба даст овардани салоҳиятҳои касбӣ, таҷрибаи амалӣ ва омодагӣ ба фаъолияти касбии хатмкунанда таҳия карда шудаанд.

Барномаҳо аз рӯи навҳои таҷрибаомӯзӣ қисматҳои зеринро дар бар гирад:

- принсипҳои асосии ташкил намудани таҷрибаомӯзиҳо;
- мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзӣ;
- мундариҷа, шаклҳо, макон ва вақти гузаронидан таҷрибаомӯзиҳо;
- натиҷаи ташаккулёбии салоҳиятнокии донишҷӯён баъд аз гузаштан аз таҷрибаомӯзиҳо;
- сохтор ва мундариҷаи таҷрибаомӯзиҳо;
- басти вазифаҳо, ки донишҷӯён бояд ба таври ҳатмӣ дар рафти таҷрибаомӯзиҳо иҷро намоянд;
- ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
- тарзи баҳогузориҳои донишҷӯён аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
- таъминоти таълимӣ-методӣ ва иттилоотии таҷрибаомӯзиҳо

Барномаҳои таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи таҳассусӣ бо ҷалби шӯбаи таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбият ва заминае, ки дар он таҷрибаомӯзӣ гузаронида мешавад, омода карда мешаванд. Ҳуҷҷати мазкур аз тарафи раёсати таълим тасдиқ карда мешавад.

6.4. Барномаи таълимии фан

Барномаи таълимии фан-ин қисмати барномаи таҳсилоти мебошад, ки мақсад ва вазифаҳои курс (фанҳоро) бо тавсифи мавзӯҳо ва иттилооти иловагӣ, ки дар асоси он барномаи кории фан (силлабус) таҳия карда мешавад. Барномаи таълимии фан аз тавсифи фан, шарҳи мухтасари мавзӯҳо ва маводи таълим, супоришҳо барои кори мустақилона, мисолҳои тестӣ, меъёрҳои баҳодихии дониш ва рӯйхати адабиётҳо иборат мебошад.

Ҳуҷҷати мазкурро кафедраи таҳассусӣ таҳия намуда, Шӯрои илмӣ-методии факултет маъқул шуморида, Шӯрои илмӣ-методии ДДЗТ ба номи С. Улуғзода тасдиқ менамояд.

6.5. Силлабус/Барномаи корӣ барои донишҷӯ

Силлабус - ин барномаи корӣ барои донишҷӯӣ бо тавсифи мухтасари курс, мақсад ва натиҷаҳои таълими донишҷӯӣ, ҳамчунин раванд ва тарзи баҳодиҳии фаъолияти донишҷӯён мебошад. Силлабус тавсифи фанни омӯхташаванда, мақсад ва вазифаҳои фан, номгӯи мавзӯҳо ва муҳлати омӯзиши онҳо, супориш барои иҷрои корҳои мустақилона, тартиби қабули супоришҳои тестӣ ва назоратӣ, корҳои лабораторӣ, вақти машваратҳо ва ҷадвали санҷиши дониши донишҷӯён, талаботи омӯзгор, меърҳои баҳодиҳӣ ва рӯйхати адабиётҳоро дар бар мегирад.

Силлабус аз ҷониби ҳар як омӯзгор таҳия, дар кафедра баррасӣ, аз тарафи Шӯрои илмӣ-методии факултет маъқул шуморида шуда, Раёсати таълим онро тасдиқ менамояд.

6.6. Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ-ин қисмати ҷудонашавандаи барномаи таҳсилотӣ (замима), мебошад, ки иттилооти мухтасарро дар бораи фанни таълим додашаванда ва мундариҷаи он инъикос менамояд. Ҳуҷҷати мазкур бояд бандҳои зеринро дар бар гирад:

- номгӯи фан;
- тавсифи мухтасари фан;
- навъҳои машҷулиятҳо;
- забони таҳсил;
- натиҷаҳои интизории таълим;
- номгӯи қисматҳои фан;
- воситаҳои истифодашавандаи таълим;
- шаклҳои ҷорӣ ва ҷамъбасти назорат.

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ аз рӯи ихтисос аз тарафи факултет бо ҷалби кафедраҳои тахассусӣ ва умумидонишгоҳӣ таҳия карда мешавад. Ҳуҷҷати мазкур дар алоҳидагӣ бе барномаи таҳсилотӣ тасдиқ карда намешавад.

7. ҚОИДАҲОИ ҚАБУЛ ТИБҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

7.1. Дар ҷойҳои ҷудошудаи ихтисоси 1-010102-03 – Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ дар Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода метавонанд, ҳам шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам шаҳрвандони дигар кишварҳо довталаб бошанд. Миқдори ҷой барои қабул ба курси 1-ум аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисиро Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи замимаи Иҷозатнома оид ба ҳуқуқи пешбурди фаъолияти таълимӣ муайян мекунад.

7.2. Дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои дохилшавӣ тариқи Маркази миллии тестӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - ММТ). ба курси 1-ум шахсоне қабул карда мешаванд, ки соҳиби

таҳсилоти миёнаи (пурраи) умумӣ мебошанд. Ҳамчун идомаи таҳсил ба курси дуум шахсоне, ки дорой таҳсилоти миёнаи касбӣ ё таҳсилоти олии касбӣ ҳастанд, дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои қабул (мусоҳиба) дар Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода қабул карда мешаванд.

7.3. Қабул дар шӯбаи рӯзона танҳо ба шахсони синнашон то 35 сола ба роҳ монда мешавад.

7.4. Бо нақшаи қабул ва номгӯи ҳуҷҷатҳо барои қабул дар сомонаҳои расмии ММТ ва ДДЗТ ба номи С. Улуғзода шинос шудан мумкин аст. (нигаред ба <https://ntc.tj> ва <https://ddzt.tj>).

8. АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ АЗ РҶИ ИХТИСОС

8.1. Мафҳумҳои асосии аттестатсияи хатм

Аттестатсияи хатми омӯзгори ояндаи математика ҳимояи кори таҳассусии хатм ва супоридани имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусиро дар бар мегирад.

Аттестатсияҳои хатм барои муайян намудани сатҳи омодагии назариявӣ ва амалии омӯзгори математика ба иҷрои вазифаҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилоти мазкур муқаррар намудааст ва барои идомаи таҳсил дар зинаи магистратура мутобиқи банди 1.6-и ҳуҷҷати мазкур гузаронида мешавад.

Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ як ҷузъи аттестатсияи хатми донишҷӯ ба шумор рафта, бояд ба талаботи мазмун ва мундариҷаи барномаи таҳсилотие, ки донишҷӯ онро аз худ кардааст, мутобиқ бошад.

8.1.1. Кори таҳассусии хатм

Кори таҳассусии хатм бояд дар шакли чопи компютерӣ ва ё дастнавис пешниҳод карда шавад. Талабот ба ҳаҷм, мазмун ва сохтори кори хатми таҳассусиро донишгоҳ дар асоси “Низомнома дар бораи рисолаҳои таҳассусии хатм”, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ намудааст, муайян менамояд.

Вақти барои омода намудан ва ба ҳимоя пешниҳод кори таҳассусии хатм на камтар аз чор ҳафтара ташкил медиҳад.

8.1.2. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ

Тартиби гузаронидан ва барномаи имтиҳони давлатиро аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ” дар асоси тавсияҳои методӣ ва барномаҳои намунавӣ – Низомномаи аттестатсияи хатм, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ кардааст, аз ҷониби донишгоҳ муайян карда мешавад.

8.2. Ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олии касбӣ (диплом)

8.2.1. Хатмкунандае, ки барномаи таҳсилоти олии касбиро аз худ кардааст, ба ӯ ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олии касбӣ (диплом) дараҷаи бакалаври педагогика аз рӯи ихтисоси 1-010102-03 – “Таҳсилоти томактабӣ. Забони англисӣ” дода мешавад.

8.2.2. Сохтори замимаи диплом

Дар замимаи дипломи намунаи давлатӣ дараҷаи академӣ, ихтисос, номгӯи фанҳо ва натиҷаи кредитҳои дар давоми семестрҳо азхудшуда; GPA аз рӯи натиҷаҳои семестр ва дар умум, натиҷаи корҳои курсӣ, таҷрибаомӯзиҳо, натиҷаи аттестатсияи давлатӣ ва натиҷаи ҳимояи кори хатми таҳассусӣ, натиҷаҳои таълим; рақам ва серияи дипломи намунаи давлатӣ нишон дода мешавад.

Замима бе диплом асос надорад.

9. НИЗОМИ ДОХИЛИИ ТАЪМИНИ СИФАТ ТИБҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

9.1. Мафҳумҳои асосии кафолати сифат

Сифати таҳсилот тавсифи комплекси фаъолияти таълимӣ ва омода намудани донишҷӯёнро, ки дараҷаи мутобиқати онҳоро бо стандарти давлатии таҳсилот ва талаботи асосии ҷонибҳои манфиатдор ва ҳамчунин сатҳи дастовардҳои мақсадҳои ба нақша гирифта ва натиҷаҳои барномаҳои таҳсилотӣ ифода менамояд, фаро мегирад.

Таъмини сифат раванди ташаккули шароитҳои муайян ва ҷудо намудани захираҳои зарурӣ мебошад, ки мутобиқати мазмуну мундариҷаи барномаи таҳсилотӣ, имкониятҳои таҳсилот ва воситаҳои мақсади барномаро нисбат ба дараҷаи сифат инъикос менамояд.

Низоми дохилии таъмини сифат дар донишкада – ин маҷмӯи сохторҳои ташкилии донишкада, ҳуҷҷатгузориҳои дохилӣ, нишондодҳо, равандҳо, захираҳо, ки барои ҳамеша баланд бардоштани сифати барномаҳои таҳсилотӣ ва рушди фарҳанги канданашаванда хидмат мекунанд, мебошад.

9.2. Принсипҳои кафолати сифат

Принсипҳои кафолати сифат дар ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода инҳо мебошанд:

- таъмини сифати таҳсилот ва кафолати он дар сатҳи зарурӣ;
- кафолати сифат ба талаботи низомиҳои гуногуншакли таҳсилоти олий, донишкада ва донишҷӯён;

- ба эътибор гирифтани талаботи донишчӯён, чома ва дигар чонибҳои манфиатдор;
- таҳлил ва таҷдиди барномаҳои таҳсилот тавассути сохторҳои дахлдори донишкада ба таври мунтазам;
- худҳисоботдиҳии даврӣ аз рӯи натиҷаҳои омоданамоеи донишчӯён тибқи барномаҳои таҳсилотӣ;
- мунтазам дар байни донишчӯён, хатмкунандагон ва корфармоён гузаронидани пурсишҳо (анкетаронӣ);
- бо мақсади таҳлил намудани сифати барномаҳои таҳсилотӣ даъват намудани ташхисгарони беруна;
- боз будани дастрасии натиҷаҳои баҳодиҳӣ ба сифати барномаҳо барои чома.

9.3. Стандартҳои дохилии таъмини сифат

Низоми дохилии таъмини сифат дар заминаи “Стандартҳо ва роҳнамо барои таъмини сифати таҳсилоти олии дар фазои аврупоии таҳсилоти олии (ESG)” таҳия гардида, аз ҷанбаҳои зерин иборат аст:

- сиёсати дохилии таъмини сифат;
- таҷдид ва такмили барномаҳо;
- таълими ба донишчӯ нигаронидашуда;
- стандартҳои қабули донишчӯён, назорати давомот ва пешрафт, эътироф гардидан ва шаҳодатномадиҳӣ;
- стандартҳое, ки равандҳои адолатноку шаффофро зимни ба кор гирифтани, рушди касбӣ ва аз кор озод намудани кормандон ба инobat мегиранд;
- стандартҳои захираҳои таълимии низоми дастгирикунандаи таълимгирандагон (маблағгузориҳои кофӣ барои таълим ва фаъолияти омӯзгорӣ; пешниҳоди захираҳои таълимии босифат ва дастрас, роҳҳои дастгирии донишчӯён);
- стандартҳои идоракунии иттилоот (донишкада бояд чамъоварӣ, таҳлил ва истифодаи иттилооти мувофиқро бо мақсади идоракунии самараноки барномаҳои таҳсилотӣ ва дигар самтҳои фаъолият таъмин намояд);
- стандартҳои иттилоонии ҷамоатчиғӣ: донишкада бояд дар хусусияти фаъолияти худ иттилоот нашр намояд, ки он шаффоф, аниқ, холисона, мубрам ва фаҳмову дастрас бошад;
- мунтазам баргузор намудани мониторинг ва баҳодиҳии даврии барномаҳо;
- таъмини мунтазами берунаи сифат.

10. ИДОРАКУНИИ ТАҒЙИРОТ

Дар ҳолати ворид намудани тағйирот ва ё таҷдид шудани барномаҳо кафедраи тахассусӣ бояд дар ин хусус маълумотҳои заруриро ба муҳокимаи Шӯрои олимони Донишкада барои баррасӣ ва тасдиқ қардан манзур намояд.

Замимаҳо

Шарҳи барномаҳои таълимӣ аз рӯи фанҳои ҳатмӣ

I. БАҲШИ ФАНҲОИ ЗАМИНАВӢ 1.1. МОДУЛИ ИҶТИМОӢ-ГУМАНИТАРӢ 1.1.1. Фалсафа

Тавсифи мухтасари фан	Фалсафа - илми ҷомеашиносӣ буда, мавзӯи фалсафа шинохти ҳақиқати ҳастӣ ва объекти он тамоми ҳастӣ: табиат, ҷамъият, инсон ва қобилияти маърифатии вай аст.
Намуди машҷулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҳустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълимие, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурати омӯзиши фалсафа, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фалсафа, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи фалсафаро аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии фалсафаро бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникӣ дарк карда, тасаввуроти ҳешро нисбати афкори гуногуни намояндагони макотиби фалсафӣ, ки марбут ба масоили ҳастииносӣ ва маърифат кардани ҳодисоти олам; - тамаддунҳо ва ба ҷаҳонисозии арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ; - таърихи ташаккули миллати тоҷик; - нақши донишҳои фалсафиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори фалсафиро дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботи танҳо ба манфиати ҷомеа; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои фалсафиро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ғояи афкори фалсафӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои фалсафиро; - фарқ кардани ақидаҳои намояндагони мактабҳои фалсафиро оид ба масоили ҳастииносӣ ва маърифатпазирӣ; - хусусиятгириҳои афкори фалсафиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи фалсафа; - истифодаи методҳои фалсафиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда; - таъриф додани мафҳумҳои калидии фалсафаро; - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли

	онҳоро. <i>Аз худ намояд</i> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- таърихи фалсафа - онтология - гнесоология - фалсафаи инкишоф - фалсафаи иҷтимоӣ - антропологияи фалсафӣ - фалсафаи илм
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ, компютерӣ)

1.1.2. Таърихи муосири Тоҷикистон

Тавсифи мухтасари фан	Таърихи муосири Тоҷикистон - илми ҷомеашиносӣ буда, марҳилаҳои асосии воқеаҳои солҳои гузашта, ҳаёти иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ маданияти дар даврони истиқлолияти Тоҷикистон то имрӯз ба амал омадаро дар бар мегирад. Ҳадафи омӯзиши фан ба донишҷӯён додани донишҳои зарурӣ дар бораи рӯйдодҳои таърихи давлатдорӣ муосири Тоҷикистон.
Намуди машқулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад. - назарияҳои гуногуни фалсафӣ, ақидаи илмӣ онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намоянд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд: <i>Донад</i> - зимни омӯзиши ин фан дониши муҳассилин дар бораи таърихи бойи аҷдодон боз ҳам васеътар шуда, дар онҳо тафаккури мантиқӣ тараққӣ кунад. - дар донишҷӯён ҳисси ватандӯстӣ, ифтихору адолати миллӣ раванқ ёбад. - дар мисоли анъанаҳои неки халқамон эҳсоси ватандорӣ бедор мегардад ва масъулияти ҳешро дар назди ҷомеаи ҷаҳонӣ ва тамаддуни башар идрок менамоянд. - зарурияти омӯзиши ТМТ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои таърих, марҳилаҳои таърихӣ инкишофи фан, фарқи ТМТ аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии ТМТ-ро бо илмҳои

	<p>ҷомеашиносӣ: таърихи халқи тоҷик, таърихи умумӣ, асосҳои давлат ва ҳуқуқ, фалсафа, сиёсатшиносӣ, демография, ҷуғрофия, археология, этнография, таърихи иқтисоди ҷаҳон-родарк кунад; Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - Археология - Бостоншиносӣ - Этнография - Нумизматика
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаиэлектронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

1.1.3. Фарҳангиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фарҳангиносӣ -илмест, ки комёбиҳои фарҳангии давраҳои гуногуни ҷомеаи инсониро фаро мегирад. Омӯзиши илми фарҳангиносӣ ба аҳли башар имконият медиҳад, ки аз дастовардҳои бузурги фарҳангу тамаддуни гузаштаю имрӯзаи бархурдор шаванд ва ба пешрафти он мусоидат намоянд.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ, фарҳангӣ ва динӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши фарҳанг, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фараҳангиносӣ, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, тафовути фарҳангиносӣ аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии фарҳангиносӣ бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникаӣ -ҷаҳонишавӣ ва арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ; -муайян намудани, арзишҳои фарҳангӣ дар шароити ҷаҳоншумулӣ. - корбурди усулҳои асоси илмӣ дар омӯзиши фани фарҳангиносӣ <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ғояи афкори фарҳангӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани масоилҳои асоси фарҳанг; - Таҳлили муқоисавӣ масоилҳои фарҳангӣ аз назари

	<p>мутафаккирони мактабҳои гуногуни фалсафай</p> <ul style="list-style-type: none"> - Марҳилаҳои асоси ташаккулёби фарҳангшиносӣ ҳамчун илм. - Шарҳ ва тавзеҳи масоилҳои мубрами фарҳангшиносӣ - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. <p>Малака ҳосил намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба таҳлилнамояд; - оид ба таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ; - оид ба ҳамкорӣ кардан бо ҳамкасбон.
Номгуи боб/мавзӯҳои фан	<p>Назарияи фарҳанг. Таърихи фарҳанг. Фалсафаи фарҳанг.</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.4. Сотсиология

Тавсифи мухтасари фан	<p>Сотсиология- илми ҷомеашиносӣ буда, мавзӯи ҷомеа шинохти ҳақиқати иҷтимоӣ аз таърихи рушди афкори иҷтимоӣ ва объекти он тамоми соҳаҳои ҳаёти иҷтимоӣ: табиат, ҷамъият, шахс ва муносибатҳои институтсионии гурӯҳҳои дар ҷомеа мавҷуд бударо меомӯзад.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зим-ни азхудномаии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҳустуҷӯ, таҳлили равандҳои иҷтимоӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад. - назарияҳои гуногуни иҷтимоӣ, ақидаи илмӣ онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхудкардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши сотсиология, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои сотсиология, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи сотсиологияро аз дигар илмҳои гуманитарӣ, алоқамандии сотсиологияро бо илмҳои фалсафа-антропология, сиёсатшиносӣ ва этнология дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати афкори гуногуни намояндагони макотиби сотсиологӣ, ки марбут ба масоили ҳастишиносӣ ва маърифат кардани ҳодисоти олам ва муҳит; - тамаддунҳо ва ба ҷаҳонисозии арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи

	<p>суннатҳои ахлоқӣ ва модернизатсияи он, тарбиявӣ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - нақши донишҳои сотсиологиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори иҷтимоиро дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботӣ танҳо ба манфиати ҷомеа истифода барад; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои сотсиологияро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ҷояи афкори иҷтимоӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои сотсиологияро; - фарқ кардани ақидаҳои намоёндагони мактабҳои сотсиологиро оид ба масоили ҳаёти ҷамъиятӣ ва маърифатпазирӣ; - хусусиятҳои афкори ҷамъиятиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи сотсиология; - истифодаи методҳои сотсиологиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қарор гиранда; - таърифдодани мафҳумҳои калидии сотсиологиро; - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳо. <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо шариконн худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи сотсиология ва марҳилаҳои рушди он - таҷйироти иҷтимоӣ - глобализатсия (ҷаҳонишавӣ) ва модернизатсия ҷамъият - низоми табақабандии иҷтимоӣ - фалсафаи иҷтимоӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.5. Сиёсатшиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Фанни сиёсатшиносӣ яке аз фанҳои ҳатмии таълимӣ буда, ба донишҷӯён аз таърихи рушди афкори сиёсӣ, масъалаҳои марбути сиёсат, давлат, ҳокимият, сиёсати дохилӣ ва хориҷӣ, мавзӯҳои мухталифи сиёсати муосир маълумот медиҳад ва дар ниҳояти амр, ҷаҳонбинии сиёсии донишҷӯёнро ташаккул медиҳад. Таълими фанни мазкур дар асоси санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ ва Стандарти давлатии таҳсилоти олиии касбӣ татбиқ карда мешавад.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салохиятҳо, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур	- қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда

ташаккул бояд ёбанд	мебошад; - баланд бардоштани сатҳи шуури сиёсӣ, маданияти сиёсӣ ва огоҳ будан аз равандҳои сиёсии ҷомеа . - назарияҳои гуногуни сиёсӣ, ақидаи илмии онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан бадаст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд: Донад - аз худ кардани равияҳо, ҷараёнҳо ва мактабҳои мухталифи афкори сиёсӣ; - омӯзиши мавзӯҳои гуногуни сиёсати муосир; - ташаккули ҷаҳонбинии сиёсии донишҷӯён; - огоҳ шудан аз равандҳои сиёсии ҷаҳонӣ; - баланд бардоштани маданият ва шуури сиёсии донишҷӯён; - омӯхтани алоқамандии сиёсат бо иқтисодиёт; - маълумот пайдо кардан оиди системаҳои сиёсӣ; - баланд бардоштани ҳисси ифтихори миллӣ, худшиносӣ ва ҳуввияти миллӣ; - баланд бардоштани маданияти шаҳрвандӣ. Тавонад - оид ба афкори сиёсӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои сиёсатшиносӣ; - фарқ кардани афкори сиёсиро оид ба намояндагони мактабҳои сиёсӣ; - истифодаи методҳои сиёсиро оиди ҳалли проблемаҳои сиёсии замони муосир истифода баранд; - шарҳу эзоҳи категорияҳои илми сиёсӣ; - дарк намудани проблемаҳои рӯзмарраи замони муосир ва роҳҳои бартараф намудани онҳоро. Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоии масъалаҳои сиёсиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалии илми мазкурро;
Номгӯи боб / мавзӯҳои фан	- сиёсатшиносӣ - моҷароншиносӣ - геополитика - сиёсатшиносии муқоисавӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.6. Ҳуқуқ аз рӯи ихтисос

Тавсифи мухтасари фан	Фанни ҳуқуқ ҳамчун қисми таркибии илми муосири Тоҷикистони соҳибситиқлол қисми ҷудонашавандаи ташаккули дониш ва малакаи касбии мутахассиси ояндаи тамоми самтҳои илм, бахусус илми ҳуқуқшиносӣ ба ҳисоб меравад. Мусаллам аст, ки дарк намудани тахассуси худ ва дар ин замина омӯхтани донишҳои соҳавӣ барои ҳар як донишомӯз роҳи дурустро ба самти камолоти ӯ мекушояд. Фанни ҳуқуқ донишҳои заминавиро барои донишҷӯён пешниҳод намуда,
-----------------------	--

	шуури ҳуқуқии онҳоро дар ҷодаи аз бар намудани қонунгузории ҶТ баланд мебардорад. Мақсади омӯзиши Фанни ҳуқуқ ин дар шуури донишҷӯён бедор намудани донишҳои аввалини ҳуқуқӣ онҳо ба шумор меравад. Донишҷӯён бо аз худ намудани фанни мазкур метавонанд мақсад, моҳият ва зарурати ташкили ихтисоси ҳудро дарк намуда, бо ин васила дар курсҳои болоӣ бе мушкилот таҳсили ҳудро идома диҳанд. Ҳамзамон омӯзиши фан шуури ҳуқуқии онҳоро оид ба қонунгузории ҶТ баланд намуда барои татбиқи он дар амал мусоидат менамояд.
Намуди машҷулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ.
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии муносибатҳои ҳуқуқиро дар заминаи қонунгузории ҶТ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхудкардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши фанни ҳуқуқ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои қонунгузории молиявӣ, марҳилаҳои инкишофи қонунгузории ҶТ, фарқи фанни ҳуқуқро аз дигар илмҳои ҳуқуқшиносӣ, алоқамандии ҳуқуқро бо илмҳои ҳуқуқӣ-иқтисодӣ ва ҷомеашиносӣ дарк карда, тасаввуроти ҳешро нисбати афкори гуногуни муҳаққиқони фанни ҳуқуқшиносӣ, ки марбут ба масоили муаммоҳои назария ва амалияи фанни ҳуқуқшиносӣ мебошанд. - нақши донишҳои ҳуқуқиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори ҳуқуқиро дар шароити ҷомеаи муосир ва оянда танҳо ба манфиати ҷомеа; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои ҳуқуқиро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ҷояи шуури ҳуқуқӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои ҳуқуқиро; - фарқ кардани ақидаҳои олимони мактабҳои ҳуқуқиро оид ба масоили ҳуқуқшиносӣ ва маърифати ҳуқуқӣ; - хусусиятгириҳои шуури ҳуқуқиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи ҷомеа; - истифодаи методҳои ҳуқуқиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда; - таъриф додани мафҳумҳои калидии ҳуқуқиро; - дарк намудани масоили ҳуқуқии мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> – Мафҳум ва моҳияти давлат; – Давлати ҳуқуқбунёд ва ҷомеаи шахрвандӣ; – Мафҳум ва моҳияти ҳуқуқ;

	<ul style="list-style-type: none"> - Ҳукуку озодиҳои инсон ва шаҳрванд; - Таълимот дар бораи Конституция.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Кори хаттӣ, презентатсия, реферат, супоришҳои тестӣ, сухбати инфиродӣ
Шакли натиҷаҳои таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

1.1.7. Диншиносии илмӣ

Тавсифи мухтасари фан	Диншиносии илмӣ - ҳамчун илм сабабҳои пайдоиш ва ташаккули динҳоро дар масири таъсири байниҳамдигарии онҳо ва таъсир ва алоқамандии онҳо бо дигар навъҳои фарҳанг мавриди таҳлил ва омӯзиш қарор медиҳад.
Намуди машғулиятҳо	назариявӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зим-ни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ, фарҳангӣ ва динӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши диншиносӣ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои диншиносӣ, марҳилаҳои таърихии инкишофи диншиносӣ, тафовути диншиносӣ аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии диншиносӣ бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникӣ; - ҷаҳонишавӣ ва арзишҳои динӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ; - нақши дин ва донишҳои динӣ дар ҷомеа. - муайян намудани, арзишҳои динӣ дар шароити ҷаҳоншумулӣ. - қорбурди усулҳои асоси илмӣ дар омӯзиши фани диншиносӣ; <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ғояи афкори динӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани масоилҳои асоси дин; - Таҳлили муқоисавӣ масоилҳои динӣ аз назари мутафаккирони мактабҳои гуногуни фалсафай - Марҳилаҳои асоси ташаккулёбии диншиносӣ ҳамчун илм. - Шарҳ ва тавзеҳи масоилҳои мубрами диншиносӣ - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. <p>Малака ҳосил намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба таҳлилнамоя; - оид ба таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ; - оид ба ҳамкорӣ қардан бо ҳамкасбон.

Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - диншиносӣ ва мавзӯи баҳси он; - дин ҳамчун унсури фарҳанг; - фалсафаи дин; - алоқамандӣ ва тафовути динҳо; - дин ва ҷаҳони имрӯз.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ, компютерӣ, шифоҳӣ)

1.2. МОДУЛИ ФАНҲОИ ЗАБОНӢ

1.2.1. Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос

Тавсифи мухтасари фан	<p>Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос - Барнома дар асоси “Барномаи таълимӣ аз фанни забони тоҷикӣ (барои донишҷӯёни ғайриихтисоси муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ)”-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2016 барои факултетҳои ғайрифилологӣ таҳия гардидааст.</p> <p>Ҳадафу мақсади барномаи таълимии забони тоҷикӣ баланд бардоштан ва такмил додани сатҳи саводи хаттиву шифоҳии донишҷӯён, рушд додани маҳорати сухандонӣ, инкишоф додани захираи таркиби луғавии онҳо бо роҳи луғатдонӣ ва истилоҳоти таҳассусӣ, аз худ намудани ҳуҷҷатнигорӣ ва ғайраҳо мебошад.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ (амалӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - Риояи меъёри забони адабии тоҷик. - Риояи имлои забони адабии тоҷик дар нутқи хаттӣ. - Инкишоф додани нутқи шифоҳӣ дар заминаи риояи меъёри талаффуз. - Ҳифз намудани калимаҳои душворфаҳм ва истилоҳҳои таҳассусӣ
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Баланд бардоштани савияи забондонӣ. Омӯзиши меъёрҳои забони адабии тоҷик. Роҳҳои ташаккули нутқи хаттӣ шифоҳӣ. Ташаккул ва тақомули захираи луғавӣ. Дар ҳуҷҷатҳои идорӣ босаводона истифода кардани меъёрҳои навишт. Ҳифзи калимаҳои душворфаҳм, таркиб ва ибораҳои маҷозӣ аз эҷодиёти адибони тоҷик.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<p>Бахшҳои муҳими илми забоншиносӣ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Овошиносӣ - Луғатшиносӣ (вожашиносӣ) - Сарф ва наҳв - Фразеология - Аломатҳои китобатӣ

	- Услугаҳои
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Иҷрои машқҳо, таҳлили матну луғатҳои таҳассусӣ, таҳияи ҳуҷҷату санадҳои расмӣ-коргузорӣ; пурсиш аз рӯи саволномаҳо (карточкаҳо); суҳбати инфиродӣ (қабули КМРО); супоришҳои тестӣ (ҳангоми қабули рейтинг)
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон тариқи компютер (тестӣ)

1.2.2. Забони русӣ аз рӯи ихтисос

Тавсифи муҳтасари фан	Забони русӣ аз рӯи ихтисос- Барнома дар асоси “Барномаи таълимӣ аз фанни забони русӣ (барои донишҷӯёни ғайриихтисоси муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ)”-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2016 барои факултетҳои ғайрифилологӣ таҳия гардидааст. Забони русӣ забони муоширати байни миллатҳо ба шумор меравад. Забони русӣ барои ғанӣ гардидани забони миллии мо таъсири муфид мерасонад. Оиди боигарӣ ва иқдидори забони русӣ мутафаккирони адабӣ ва ҷамъиятӣ – шоирони классики рус дар осори худ қайд намудаанд. Забони русӣ аз рӯи ихтисос барои баланд бардоштани маданияти нутқи донишҷӯён, шуурнокӣ, забондонӣ ва муоширати онҳо бо ин забон истифода бурда мешавад. Забони русӣ аз рӯи таҳассус барои мукамал намудани нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ, аз худ намудани матнҳои таҳассусӣ, таҳлилу тавзеҳ додани мундариҷаи матн истифода бурда мешавад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ (амалӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхудномаи фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	-Маҳорати таҳлили иттилоотӣ дар раванди таълим ба даст оварда, такмили дониш ва малакаи аз рӯи ихтисос ба даст овардашуда ва тадбиқи амалии он дар ҳалли масъалаҳои дар пеши худ гузошташуда. -Доштани маҳорати дуруст тартиб додани ҷумла бо истифода аз калима ва ибораҳо аз рӯи таҳассус.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ намудааст, бояд донад: -Аҳамияти омӯзиши забони русӣ, қоидаҳои асосии грамматика ва имлои забони русӣ; - Тарзи дурусти талаффузи садонокҳои беадаб дар ҳиҷо ва калима, тарзи дурусти истифодаи калима дар падежҳо, тасрифи исм, сифат, ҷонишин, шумора ва сифити феълӣ. -Хелҳои ибораҳо, тарзи дуруст соختани ибораҳо ва ҷумлаҳо бо

	<p>забони русӣ.</p> <p>-Коидаҳои дуруст истифода бурдани аломатҳои китобатӣ.</p> <p>Донишҷӯ бояд тавонад:</p> <p>-Истифодаи калима ва ибораҳои таҳассусӣ аз рӯи ихтисоси интихобшуда ҳагоми омодагии рефератҳо, маърузаҳо, корҳои курсӣ.</p> <p>-Дар мавзӯҳои гуногун бо истифода аз адабиёти бадеӣ ва таҳассусӣ ҳамсӯҳбат шуда тавонад.</p> <p>-Дониш ва малакаи ба даст овардаи худро дар фаъолияти илмӣ – таҳқиқотии худ истифода барад.</p> <p>Донишҷӯ бояд азхуд намояд:</p> <p>-Маҳорат ва малакаи таҳлил намудан;</p> <p>-Бурдани корҳои илмӣ – таҳқиқотӣ;</p> <p>- Маҳорати муошират бо ҳамкорон ва шахсони дар гирду атрофшуда.</p>
Номгӯи боб/ мавзӯҳои фан	<p>1. Маълумоти асосӣ оиди забон;</p> <p>2. Қисматҳои асосии фанни забони русӣ (фонетика, лексика, лексикология, фразеология, мафҳуми грамматика: морфология, синтаксис, услубшиносӣ, аломатҳои китобатӣ).</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Иҷрои машқҳо, таҳлили матну луғатҳои таҳассусӣ, таҳияи ҳуҷҷату санадҳои расмӣ-коргузорӣ; пурсиш аз рӯи саволномаҳо (карточкаҳо); суҳбати инфиродӣ (қабули КМРО); супоришҳои тестӣ (ҳангоми қабули рейтинг)
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоми таълими фан	Имтиҳон тариқи компютер (тестӣ)

1.2.3. Забони хориҷӣ (олмонӣ) аз рӯи ихтисос

Тавсифи мухтасари фан	<p>Забони олмонӣ аз рӯи ихтисос – яке аз забонҳои ғарбии гурӯҳи забонҳои германӣ мебошад, ки имрӯз дар Бритониёи Кабир, Ирландия, Амрикои Шимолӣ, Австралия, Зеландияи Нав, Канада, ҳамчунин дар якқатор кишварҳои Осиё ва Африқо мустаъмал буда, бештар аз 500 млн. сокинони сайёраи мо ҳоло бо ин забон тақаллум менамоянд.</p> <p>Мақсади асосии таълими забони англисӣ ҳамчун забони хориҷӣ истифодаи амалии он мебошад, то ки забон чун воситаи муошират аз худ гардад ва маҳорати зарурӣ барои бо муваффақият ёд гирифтани забон ба даст ояд.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳо, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд	-тарзи талаффузи овозҳо, оҳанг, задагузорӣ ва хусусиятҳои асосии тарзи пурраи талаффуз, ки барои вожаҳои касбӣ хос мебошанд, аз худ намудани мавзӯҳои асосии грамматикӣ, дуруст

ёбанд	тарҷума намудани ҷумла, мазмуни матнро дарк намудан, ба саволҳо ҷавоб додан, бой гардонидани луғати таҳассусӣ ва мухтасар баён намудани мазмуни матни таҳассусӣ;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <p>- ҳадафи омӯзиши забони англисӣ, нақши забони англисӣ дар таррақиёти соҳаи биотехнология, мақоми рӯзафзуни забони англисӣ дар ҳаёти ҷомеаи муосири тоҷик; фарҳанг ва анъанаҳои милливу таърихии кишварҳои забонашон омӯхташаванда, одоби суҳан, муошират, нутқи муколамавӣ;</p> <p>Тавонад</p> <p>а) Фаҳмиш (дарккунӣ): - фаҳмидани мазмуни машқҳое, ки дар асоси маводҳои омӯхташудаи лексикӣ ва грамматикӣ тартиб дода шудаанд.</p> <p>б) Нутқи даҳонӣ : - дар асоси маводҳои омӯхташудаи лексикӣ мазмуни матни хондашуда ё аудио, видео, машқҳоро нақл карда тавоништан. - дар асоси мавзӯи омӯхташуда сӯҳбат карда тавоништан - матнҳои хониши инфиродӣ ва хонагиро хондан, сӯҳбат намудан ва нақл кардан. Мухтасар сӯҳбат намудан оиди масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда. Таъриф додани вожаҳои калидии таҳассусӣ.</p> <p>в) Хониш - маҳорату малакаи бо матн кор карданро соҳиб гардидан (таъриф, фикрбандкунӣ ва исботи фикри худ), ривочи маҳорату малакаҳои хониши пешакӣ, шиносӣ ва омӯзиш дар вақти кор бо маводҳои таълимӣ.</p> <p>г) Нутқи хаттӣ: - мазмуни матни хондашуда ё гӯшкардашударо бо тарзи хаттӣ баён карда тавоништан.</p> <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи муҳокима намудан; - малакаи таҳлил намудан; - малакаи аз назаргузаронӣ; - малакаи муошират намудан;
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - фонетика - лексикология - морфология - синтаксис - фразеология - услубшиносӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, наворҳои (видео)таълимӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компьютерӣ)

1.3. МОДУЛИ ФАНҲОИ ТАБИЙ-ИҚТИСОДИ ВА ТЕХНОЛОГИЯИ ИНФОРМАТСИОНӢ

1.3.1. Технологияи информатсионӣ

Тавсифи мухтасари фан	Технологияи информатсионӣ - илми техникӣ буда, дар бораи усул ва воситаҳои коркарди иттилооти додасуда бо ёрии мошинҳои электронии ҳисоббарор, дар бораи равандҳои иттилоотии системаҳои техникӣ, табиат ва ҷомеа маълумот медиҳад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, озмоишӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур бояд ташаккул ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - малакаи воридкунӣ, ҷустуҷӯ, таҳлил ва коркарди иттилооти компютерӣ, истифодаи он ҳангоми ҳалли вазифаҳои дар пеш гузошташуда; - малакаи истифодабарӣ аз барномаҳои гуногуни компютерӣ; - барои мутахассисони ҳамин соҳа малакаи барноманависӣ дар забонҳои гуногун.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурати омӯзиши фанни технологияи иттилоотӣ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фан, марҳилаҳои таърихии пайдоиш ва таназзули компютерҳо, алоқамандии фанни мазкур бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникӣ, тасаввуроти ҳешро нисбат ба масоили иттилоотии ҷомеа; - таъминоти техникий компютерҳо; - таъминоти барномавии компютерҳо; - на камтар аз 3 ё 4 асосҳои забонҳои барномасозӣ; - рамзонидани иттилоот ва шаклҳои алгоритмҳо. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарз ва усули дурусти гузориши масъалаҳои барномасозӣ; - сохтани алгоритми ҳалли масъалаҳо; - навиштани барнома дар асоси алгоритми сохташуда; - ворид кардани барнома ба компютер, таҳлил ва танзими он; - гирифтани натиҷаҳои барнома ва таҳлили дурустии онҳо; - истифода кардан аз барномаҳои амалии офисӣ (таҳриргарҳо ва ҷадвалҳо); - омода кардани рунамасози (слайди) тасвири барои баромадҳо; - истифода кардан аз барномаҳои графикӣ ва зиддивирӯсӣ. <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - муқаддимаи фан ва мафҳумҳои асосӣ - таъминоти техникий компютерҳо - таъминоти барномавии компютерҳо

	<ul style="list-style-type: none"> - системаҳои оператсионӣ (CO Windows) - тахриргари матнӣ ва графии Microsoft Word - таблитсаи электрони Microsoft Excel - истифодаи рунамасозҳои (слайдҳои) тасвирӣ барои барномаҳо - барномаҳои графикӣ бо рангрезии функционалӣ - таҳияи алгоритмҳо ва татбиқи системаҳои ҳисоб - забонҳои (муҳитҳои) барномасозӣ - барномаҳои зиддивирӯсӣ - хадамоти интернет
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Иҷрои супоришҳои тестӣ, ҳимояи ҳисоботи корҳои озмоишӣ, гузаронидани суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.3.2. Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография

Тавсифи муҳтасари фан	Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография ҳамчун фанни зербунёди фундаменталӣ ба омӯзиш ва татқиқи ҷойгиршавии қувваҳои истеҳсолкунанда, рушд ва ташаккулёбии ҳудудии системаҳои иқтисодию иҷтимоӣ ва фаъолияти мунтазами онҳо машғул аст.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, кори мустақилонаи донишҷӯ
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> -қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; -донишҷӯ қодир аст барои васеъ гардонидани мазмуну мундариҷаи курси мазкур, баланд бардоштани ҷаҳонбинии илмӣ, тафаккури илмӣ-иқтисодӣ ва ҷойи ҷойгиршавии қувваҳои истеҳсолӣ, фанро аз худ намояд. -назарияҳои гуногуни географӣ, ақидаи илмии онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>донад</p> <ul style="list-style-type: none"> -зарурияти омӯзиши фанни географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фан, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, аз дигар илмҳои табиатшиносӣ, алоқамандии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, бо илмҳои табиӣ-риёзӣ ва техникаи иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати масоили ҳаётишиносӣ ва баланд бардоштани маърифати илмӣ истифода намояд; -саҳми Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, барои омӯзиш ва тадқиқ ва муайян намудани иқтисодии сарватҳои бойи ҷумҳурӣ ва ноҳияҳои иқтисодии он мебошад, ки дар ҳамбастагӣ бо аҳоли, захираҳои меҳнатӣ, сохти

	<p>қойгиршавии географии он, ташаккули соҳаҳои истеҳсолот ва ташкили ҳудудии ҷомеа амал мекунад;</p> <p>-нақши донишҳои табииро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори илмӣ-табииро дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботӣ танҳо ба манфиати ҷомеа равона намояд;</p> <p>-методҳои илмии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демографияро омӯхта, чиҳати пажӯҳиши қорҳои илмӣ-тадқиқотии худ қарор диҳад.</p> <p>Донишҷӯ бояд:</p> <p>-оид ба ҷояи афкори илмии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, андешаи дуруст пайдо карда тавонад;</p> <p>-мафҳум ва категорияҳои асосии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демографияро фаҳмида онро шарҳ дода тавонад;</p> <p>-ақидаҳои намоёндагони мактабҳои географиро оид ба масоили муайяннамоии ҷойи қойгиршавии қувваҳои истеҳсоли фарқ намояд;</p> <p>-истифодаи методҳои географиро чиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргирандари истифода бурда тавонад;</p> <p>Донишҷӯ бояд аз худ намояд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - Таърихи пайдоиши фанни географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография; - Табиат омили муҳими ташкили ҳудудии хоҷагии халқ; - Ташкили ҳудудии хоҷагии халқ ва комплексҳои истеҳсоли; - Комплекси кишоварзӣ саноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва алоқамандии он бо фонди заминӣ об; - Аҳолии омили комплекси ташкили ҳудудии истеҳсолот.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.3.3. Экология

Тавсифи мухтасари фан	<p>Экология – илмест, ки муносибатҳои организмҳои зинда ва ғайри зиндари дар табиат меомӯзонад.</p> <p>Муҳити зист тамоми шароитҳои барои зиндагӣ лозимиро, ки инсон бе он наметавонист ва наметавонад вучуд дошт, фароҳам меорад. Инсон дар давраи таърихии тараққиёташ барои қонеъ намудани талаботҳои худ ҳазорҳо намуди ҳайвоноту растаниҳоро нобуд сохта, на танҳо муҳити атроф, балки манбаҳои хурокворӣ, маводҳои сохтмонӣ ва манбаҳои хӯрокаи олами ҳайвонотро ба хатари нобудшавӣ овардааст. Сабаби асосии чунин рафтор дар он аст, ки бисёри шахсонӣ алоҳида, мардумон, баъзе аз табақаҳои ҷамъияти аз оқибатҳои</p>
------------------------------	---

	<p>бухрони экологӣ хабардор нестанд ва ё маърифати экологии ин табақа на онқадар рушт кардааст.</p> <p>Мақсади омӯзиши фанни Экология тайёр кардани мутахассисони соҳибмаълумоте, ки бо дониши назариявӣ ва амалӣ муккамал мебошанд, иборат аст.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - таҳлил ва амалӣ намудани проблемаҳои экологӣ ҷиҳати паст кардани таъсири антропогенӣ ҳангоми фаъолият дар истехсолот ва татбиқ кардани лоиҳаҳои иқтисодии кишвар аз назари экологӣ; - истифодаи оқилонаи захираҳои табиат (аз ҷумла об, хок ва растанӣ) ва ҳифзи он; - таъмини фаъолияти дурусти дастгоҳҳои газу ҷанг тозакунанда, оби ифлос ва коркарди партовҳои санотию маишӣ ҳамчун ашёи хоми дуум дараҷа.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши экология, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои экология, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи экологияро аз дигар илмҳои техникӣ ва биологӣ, алоқамандии экологияро бо илмҳои иқтисодӣ, табиӣ-риёзӣ, қонуниятҳои экологи ва гардиши моддаҳо дар табиат; - вазъи экологии имрӯза ва фардои муҳити табиӣ, пешгуи кардани таъсири антропогени ба муҳити атроф ва оқилона истифодабарии сарватҳои рӯизамини ва зеризаминӣ ; - нақши донишҳои экологӣ барои мутахассисони самтҳои гуногуни иқтисодиёт (саноат, энергетика нақлиёт, ва ғайра); - усулҳои асосии илмӣ экологи ҷиҳати таҳия намудани нақшаҳо ва лоиҳаҳои иқтисодиёти кишвар аз назари экологӣ, пешбурди фаъолиятҳо оид ба корҳои илмӣ-тадқиқотӣ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - пайдо кардани андешаҳои дуруст дар самти таҳлили физики-химияви муҳити атроф ва таъсири антропогении ба фазои атмосфера, об ва замин; - истифода ва риояи асосҳои ҳуқуқӣ, китоби сурх, концепсия ва меъёрҳои экологӣ барои самтҳои гуногуни истехсолӣ; - дарки масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳо; - рушди маърифати экологии аҳоли, беҳдошти муҳити зист ва рушди устувор; - мониторинги экологӣ дар экосистемаҳои гуногун ва дастрас намудани натиҷаҳои таҳлили ба аҳоли; - муайянкунии усулҳои гуногуни коркард ва истифодабарии партовҳо ба муҳити зист;

	<ul style="list-style-type: none"> - ҳалли проблемаҳои глобали, маҳали ва локали Тоҷикистон ва мавзёҳои ҳифзшавандаи он; Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи экологияи умумӣ - ҳифзи муҳити зист - илми экологӣ - экологияи иҷтимоӣ -экологияи иқтисодӣ -экологияи шахрсозӣ - экологияи саноатӣ ва кишоварзӣ -экология нақлиётӣ -экологияи энергетикӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2. БАХШИ ФАНҲОИ ТАХАССУСӢ

2.1. МОДУЛИ ФАНҲОИ УМУМИКАСБӢ

2.1.1. Забоншиносии умумӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p style="text-align: center;">Мақоми фан дар тайёрии касбии донишҷӯён</p> <p>Фанни таълимии мазкур дар асоси талаботи Стандартҳои давлатӣ, стандартҳои ихтисос ва салоҳиятнокии касбӣ аз рӯи ихтисос гирифта шуда, бо нақшаи таълимии заминавӣ, нақшаҳои кори таълимӣ ва Барномаи кори таълим мувофиқат менамояд ва татбиқнунандаи асноди мазкур дар амал ва кор мебошад. Мақоми фан дар тайёрии касбии донишҷӯён</p> <p>Фанни таълимии мазкур дар асоси талаботи Стандартҳои давлатӣ, стандартҳои ихтисос ва салоҳиятнокии касбӣ аз рӯи ихтисос гирифта шуда, бо нақшаи таълимии заминавӣ, нақшаҳои кори таълимӣ ва Барномаи кори таълим мувофиқат менамояд ва татбиқнунандаи асноди мазкур дар амал ва кор мебошад.</p>
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд.	Қодир будан ба дарки маънои асли ва маъноҳои маҷозии калима, донишдони мавқеи корбурди калима ва хусусиятҳои услубии калима, фарқ кардани воҳидҳои рехтаи забон аз калимаҳо
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад: - забоншиносии умумӣ (луғатшиносии умумӣ, луғатшиносии муқоисавӣ, луғатшиносии таърихӣ (диахронӣ) ва луғатшиносии тасвирӣ ва ё синхронӣ);

	<ul style="list-style-type: none"> ● масъалаҳои омӯзиши забоншиносии умумӣ ва алоқаи он бо дигар шохаҳои илми забон; <p>Тавонад:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● фарқ кардани забоншиносии умумӣ услуби баланди забон (архаизмҳо, неологизмҳо, поэтизмҳо ва ғ.) аз воҳидҳои луғавии услуби пасти забон (вулгаризмҳо, варваризмҳо, жаргонҳо ва ғ.); ● муайян намудани баромади таърихии калимаҳои аслии забони тоҷикӣ (ҳиндуаврупой, ҳиндуориёӣ, эронӣ), фарқ карда тавонистани калимаҳои иқтибосӣ ва муайян намудани дараҷаи омезиши онҳо; фарқ карда тавонистани воҳидҳои фразеологӣ аз ибораҳои маъмул. <p>Аз худ намояд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -малакаи таҳлили луғавии матнро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалиро; - малакаи корбурди дурусти калимаҳо ва воҳидҳои фразеологиро.
Номгӯӣ боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> -аз худ намудани масоили марбут ба фанни таълимӣ; -муаррифии дурусти масъалаҳои ихтисосӣ; -ташреҳи истилоҳоти ихтисосӣ; -ибораҳои ихтисосӣ; -кор бо матнҳои марбута ва таҳлили онҳо; -маданияти нутқи донишҷӯён;
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Китоби дарсӣ, компютери фардӣ, преқтор, тахтаи электронӣ, матни электронии лексияҳо
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳони шифоҳӣ

2.1.2. Муқаддимаи забоншиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	Омӯзиши курси муқаддимаи забоншиносӣ ҳамгироии донишҳои лингвистӣ, психологӣ, мантиқӣ, биология, психология, физика, семиотика, кибернетика дар назар дошта, вазифадор аст, ки донишҳои тахассусии донишҷӯёнро тамоили касбӣ диҳад. Омӯзиши фан ба ташаккули салоҳиятҳои коммуникативӣ, фарҳангӣ ва иҷтимоӣ-фарҳангии омӯзгорони ояндаи забони тоҷикӣ, англисӣ ва тарҷумонҳо бояд мусоидат намояд.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд.	<ul style="list-style-type: none"> - муқаддимаи забоншиносӣ аз бахшҳои дигари монанд фарқ карда тавонад; - доир ба масъалаҳои мубрами ин фан фикри худро баён карда тавонад; - маҳорати мустақилона кор кардан бо адабиёти илмӣ-таълимӣ, бо манбаъҳои хаттӣ ва маводи тадқиқотӣ доир ба мавзӯҳои мушаххас.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● фарқи муқаддимаи забоншиносӣ аз забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ; ● хусусияти муқаддимаи забоншиносӣ ● омузиши муқаддимаи забонҳо. <p>Тавонад :</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • фарқ кардани хусусиятҳои муқаддимаи забоншиносӣ ва забони омӯхташаванда; • фарқ карда тавонистани истилоҳот ва мафҳумҳои забоншиносии типологӣ; • хулосабарорӣ ва натиҷагирӣ аз мавзӯҳои баррасишуда. <p>Аз худ намояд:</p> <p>-малакаи таҳлилкуниро; -малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалияи типологиро; -малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.</p>
Номгӯии боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - кор бо конспекти лексияҳо аз адабиёти тавсияшаванда; -омӯхтани адабиёти илмии ватанию хоричӣ роҷеъ ба мавзӯҳои алоҳида; - тайёрӣ ба машғулиятҳои амалӣ; - омодагӣ ба ҳузури ғайрифайол; - дар заминаи китобҳои ҳатмӣ навиштани конспектҳои дарс; - таҳия намудани рефератҳо, маърузаҳо, гузориш ва презентатсияҳо; - иҷрои супоришҳои мустақилона; ба ҳам алоқаманд).
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, преқтор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати қорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тести компютерӣ)

2.1.3. Муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ асосҳои умумии педагогӣ

Тавсифи мухтасари фан	Муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ яке аз фанҳои таълимии асосӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ пешбинӣ шудааст. Аз худ кардани ин фан донишҷӯёнро бо паълӯҳои асосии таълиму тарбияи хонандагон, методҳои таълиму тарбия, намудҳои дарс, шаклҳои дарс, мазмун ва мундариҷаи қори роҳбари синф, консепсияи миллии тарбия, қонуни ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи масъулияти падару модар ва қорҳои мактабшиносӣ шинос менамояд.
Намуди машғулиятҳо	Назариявӣ (лексионӣ), қори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (КМРО), қори мустақилонаи донишҷӯ (КМД)
Забонитаълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳо, ки дар донишҷӯ зимни аз худнамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - салоҳияти методии донишҷӯён ташаккул дода мешавад; -мафҳумҳои асосии предмети муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ, вазифаи қори мазкур, алоқаи муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ бо фанҳои дигарро; -принсипҳои таълими муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ, шаклҳои ташкили машғулиятҳои муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ;

<p>Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд</p>	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - категорияҳои муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ; - методологияи муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ; - методика ва мантиқи раванди ихтисоси омӯзгорӣ; - мақсад ва мундариҷаи таҳсилот; - омилҳои тараққиёти шахсият; - сохтори ташкили фаъолияти таълим; - ақидаҳои динию фалсафӣ оид ба мақсади тарбия ва таҳсилот дар ҷомеа; принсипҳои фалсафии тарбияи ихтисоси омӯзгорӣ; маҳсусиятҳои тарбияи оилавӣ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - истифодаи ташкили корҳои мустақилона; - малакаю маҳорати конспектнависӣ; - маҳорати дарки маълумоти таълимӣ; - усулҳои татбиқи таҳқиқотҳои ихтисоси омӯзгорӣ <p>Аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - малака ва маҳорати муошират ва истифодаи васеъ дар рафти дарсҳо; - малакаи истифодаи амалии методҳои муосир дар рафти таълими; - ташкили худомӯзӣ ва худтакмилдиҳӣ миёни муҳассилин.
<p>Номгӯи боб/мавзӯҳои фан</p>	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи пайдоиши муҳтасари фани муқаддимаи ихтисоси омӯзгорӣ - алоқаи он бо илмҳои дигар - қонуниятҳои раванди ихтисос - тадқиқоти ихтисоси омӯзгорӣ
<p>Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан</p>	<p>Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ</p>
<p>Шакли назорати ҳафта</p>	<p>Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ</p>
<p>Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан</p>	<p>Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)</p>

2.1.4. Таърихи педагогикаи ҷаҳон

<p>Тавсифи муҳтасари фан</p>	<p>Таърихи педагогикаи ҷаҳон- таҷрибаи фарҳангии маънавии инсониятро дар ҷодаи таълим тарбия аз ибтидо то замони муосир вобаста ба давраҳои гуногун таърихи омӯхта қонуниятҳои таърихӣ ва натиҷаҳои таърихӣ ва амалияи тарбияро муайян мекунад.</p>
<p>Намуди машғулиятҳо</p>	<p>лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор</p>
<p>Забони таълим</p>	<p>тоҷикӣ, русӣ, узбекӣ</p>
<p>Салохиятҳо, ки дар донишҷӯзимни аз худ намоиши фанни маърузаи таълимӣ ба даст меоянд</p>	<ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлили намоиши аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибаиро истифода бурда метавонад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст

<p>Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд</p>	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, Бояддонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -пайдоиши тарбия ва моҳияти он дар тамаддуни шарку ғарб; -Таърихиинкишофимақтабумаориф, таълиму тарбия ва педагогика дар кишварҳои ҷаҳон. -Ақидаҳои педагогии мутафаккироничаҳон. -Инкишофимақтабумаориф дар давраи шуравӣ ва ҷомеаи муосир. <p>Аз худ намоянд:</p> <p>Донишҷӯён бояд донишҳои гирифта ва сарчашмаи адабиётҳои барои минбаъд боло раиисатҳои таърихи назариявии худ истифода бурда тавонад;</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлилнамо иро аз худ мекунад; - дар амал донишҳои назариявиро дар соҳаҳои гуногуни ҳамаҷониба истифода карда тавонад. <p>Малакаи пайдо намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - луғату истилоҳҳои фанни мазкурро; - номгӯи мақолаҳои илмӣ, кидоир ба ин фандоиршудааст; - номикитобҳои дарсиеро, ки аз ин фантаҳияшудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии фанро.
<p>Номгӯи боб/мавзӯҳои фан</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Фан ва вазифаҳои таърихи педагогикаи ҷаҳон - Тарбия дар ҷамъияти ибтидоӣ -Тарбия ва мактаб дар ҷамъияти ғуломдорӣ – -Пайдошудани назарияи педагогӣ дар Юнони қадим -Тарбия, мактаб ва афкори педагогӣ дар давраҳои феодалии
<p>Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан</p>	<p>Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ</p>
<p>Шаклҳои назорати ҳамаҷониба</p>	<p>Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ</p>
<p>Шакли арзиши натиҷаҳои таълими фан</p>	<p>Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)</p>

2.1.5. Психологияи умумӣ

<p>Тавсифи муҳтасари фан</p>	<p>Психология - илм дар бораи қонуниятҳои пайдоиш, тараққиёт ва зуҳуроти психика мебошад, психикаи функсияи мағзи сар буда, инъикос намудани олами иҳотакардаи ӯро мекунад.</p>
<p>Намуди машғулиятҳо</p>	<p>лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор</p>
<p>Забони таълим</p>	<p>тоҷикӣ, русӣ,</p>
<p>Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд</p>	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҳустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва психологӣ дарк кунад.
<p>Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд</p>	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - донишҳои психологияи умумӣ; - роҳҳои дар амал татбиқ наудани усулҳои тадқиқи ҳодисаҳои психикӣ; - нақши донишҳои психологӣ дар ҳаёт ва фаъолият; - сохт қор ва нишонаҳои психика; - қонуниятҳои ташақули шахсият; <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - қонуниятҳои умумии инкишофи психикиро дар фаъолияти ҳеш истифода барад; - истифода бурдани метод ва воситаҳои идрок дар раванди инкишофи ақлонӣ, баланд бардоштани савияи маърифатӣ; - ташаккул ва ифодагардонии афкор ва нуқтаи назари ҳеш дар раванди баҳсу мунозираҳои илмиву касбӣ; - истифода бурдани донишҳои психологӣ дар мазмунгардонии равия ва ҳодисаҳои гуногуни иҷтимоӣ; <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи ҳуҷуми зеҳнӣ; - малакаи суҳанронӣ; - малакаи идроки матнҳои ,ки моҳияти психологӣ доранд; - малакаи сӯҳбатнамоӣ;
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи психология - метод - фаъолият - психологияи синнусол - психологияи оммавӣ -
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати қорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.6. Педагогика

Тавсифи мухтасари фан	Педагогика яке аз фанҳои таълимии асосӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгори пешбинӣ шудааст. Аз худ қардани фан донишҷӯёнро бо паҳлӯҳои асосии таълиму тарбияи хонандагон, методҳои таълиму тарбия, намудҳои дарс, шаклҳои дарс, мазмун ва мундариҷаи қори роҳбари синф, консепсияи миллии тарбия, қонуни ҷумҳурии Тоҷикистон дар қорай масъулияти падару модар ва қорҳои мактабшиносӣ
------------------------------	---

	шинос менамояд.
Намуди машғулиятҳо	Назариявӣ (лексионӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (КМРО), кори мустақилонаи донишҷӯ (КМД)
Забонитаълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯзимни аз худ намоиш мекунанд	<p>- салоҳияти методии донишҷӯён ташаккул дода мешавад;</p> <p>- мафҳумҳои асосии предмети <i>педагогикаи умумӣ</i>, вазифаи курси мазкур, алоқаи <i>педагогикаи умумӣ</i> бо фанҳои дигарро;</p> <p>- принсипҳои таълим, таълими <i>педагогикаи умумӣ</i>, шаклҳои ташкили машғулиятҳои педагогикаи умумиро;</p>
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>донад</p> <p>- категорияҳои педагогикаи умумӣ; методологияи педагогикаи умумӣ; методика ва мантиқи раванди педагогӣ; мақсад ва мундариҷаи таълим; омилҳои тараққиёти шахсият; сохтори ташкили фаъолияти таълим; концепсияи милли тарбия; ақидаҳои динию фалсафӣ оид ба мақсади тарбия ва таҳсилот дар ҷомеа; принсипҳои фалсафии тарбия; менеджмент дар таҳсилот; махсусиятҳои тарбияи оилавӣ.</p> <p>Тавонад</p> <p>истифодаи ташкили корҳои мустақилона; малакаю маҳорати конспектнависӣ; маҳорати дарки маълумоти таълимӣ; усулҳои татбиқи таҳқиқотҳои педагогии муосир</p> <p>Аз худ намоянд:</p> <p>- малака ва маҳорати муошират ва истифодаи васеъ дар рафти дарсҳо; - малакаи истифодаи амалии методҳои муосир дар рафти таълими; - ташкили худомӯзӣ ва худтакмилдиҳӣ миёни муҳассилин.</p>
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<p>- таърихи пайдоиши мухтасари фани педагогика</p> <p>- мафҳумҳои асосии илми педагогика</p> <p>- соҳаҳо ва ҷараёнҳои илми педагогика, алоқаи он бо илмҳои дигар</p> <p>- қонуниятҳои раванди педагогӣ</p>

	-методология ва методҳои тадқиқоти педагогӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.7. Идоракунии системаи таҳсилоти томактабӣ

Тавсифи мухтасари фан	Идоракунии системаи таҳсилоти томактабӣ яке аз фанҳои таълимии асосӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгори пешбини шудааст. Аз худ кардани фан донишҷӯёнро бо паълӯҳои асосии идоракунии ин система, дар мқассисаҳои томактабӣ ва методҳои роҳбари ва мундариҷаи кори роҳбари дар муассисаи риояи қонуни ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи масъулияти падару модар ва корҳои идоракунӣ шинос менамояд.
Намуди машҷулиятҳо	Назариявӣ (лексионӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (КМРО), кори мустақилонаи донишҷӯ (КМД)
Забонитаълим	тоҷикӣ
Саломиятҳо, ки дар донишҷӯзимни аз худ намоиш фанни мазкурташаккул бояд ёбанд	- саломияти методии донишҷӯён ташаккул дода мешавад; - маълумҳои асосии предмети идоракунии системаи таҳсилоти томактабӣ, вазиғаи курси мазкур, алоқаи идоракунӣ системаи таҳсилоти томактабӣ бо фанҳои дигарро; - принсипҳои идоракунии системаи таҳсилоти томактабӣ, таълими идоракунии система, шаклҳои ташкили машҷулиятҳои идоракунии системаи таҳсилоти томактабиро;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: донад - методӣ идоракунии системаи таҳсилоти томактабӣ; методологияи идоракунии системаи таҳсилоти томактабӣ; методика ва психологияи раванди идоракунӣ; мақсад ва мундариҷаи идоракунии система; сохтори ташкили фаъолияти идоракунии система; принсипҳои асосии идоракунӣ; менеджмент дар таъсилот; махсусиятҳои тарзи идоракунӣ. Тавонад истифодаи ташкили корҳои мустақилона;

	<p>малакаю маъорати конспектнависӣ; маъорати дарки маълумоти таълимӣ; усулҳои татбиқи таъқиқотҳои педагогии муосир</p> <p>Аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - малака ва маҳорати муошират ва истифодаи васеъ дар рафти дарсҳо; - малакаи истифодаи амалии методҳои муосир дар рафти таълими; - ташкили худомӯзӣ ва худтакмилдиҳӣ миёни муҳассилин.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи пайдоиши мухтасари фани идоракунии системаи таҳсилоти томактабӣ - мафҳумҳои асосии илми идоракунии система - соҳаҳо ва ҷараёнҳои илми идоракунии система таҳсилоти томактабӣ, алоқаи он бо илмҳои дигар - қонуниятҳои раванди идоракунӣ - методология ва методҳои тадқиқоти идоракунӣ системаи таҳсилоти томактабӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шакли назорати қорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.8. Методикаи таълими забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Методикаи таълими забони англисӣ - курси методикаи таълими забони англисӣ яке аз фанҳои умумикасбӣ ба шумор рафта, дар тайёр намудани омӯзгорони баландихтисоси забони хориҷӣ барои мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, касбӣ ва махсус саҳми арзанда мегузорад.</p> <p>Дар таълими фанни «Методикаи таълими забони англисӣ» ба масъалаҳои актуалии роҳи усулҳои таълими фанни забони англисӣ диққати махсус дода шудааст. Ҳадафи асосии фан тайёр намудани мутахассисони касбӣ дар факултетҳои забони англисӣ мебошад.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, қори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Ҳадафи асосии курси методикаи таълими забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ, қорҳои мустақилона ва ташкили таҷрибаомӯзӣ дар мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва махсус, коллеҷу гимназияҳо донишҷӯён ба касби омӯзгорӣ аз ҳама ҷиҳат тайёр карда шаванд ва салоҳияти касбии онҳо ташаккул дода шаванд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯёне, ки фанни мазкурро азхуд кардаанд, бояд:</p> <p>Донанд</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарзи дурусти истифодаи методҳои таълимро, ки ба робитаи касбӣ хос мебошанд; - ҳадди қифоя азбар намудани усулҳои гуногуни таълимро; - тарзу усулҳои асосии дарс доданро; - тарзу усулҳои муосири таълимро бо истифодаи воситаи техникӣ.

	<p>б) тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - донишчӯ бояд дар рафти гузаштан аз таҷрибаомӯзӣ донишҳои гирифтаи худро дар амал татбиқ карда тавонад; - таҳсилоти бонизомро мутобиқи талаботи стандарти таҳсилот ва барномаҳои таҳсилотӣ ба нақша гирифта тавонад; - рафтори худро ҳамчун омӯзгор таҳлил ва баҳодихӣ карда тавонад; - имкониятҳои муҳити таҳсилоти муосирро ба ҳисоб мегирад; - назарияҳои гуногунро дар раванди таълим ба кор мебарад; - салоҳиятҳо ва талаботро дар бобати худтакмилдиҳӣ таҳлил карда тавонад. <p>в) аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - луғату истилоҳоти фанро; - номгӯи маводҳои ро, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии ин фанро. <p>г) малакаи пайдо кунанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ намоянд; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонанд; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода шаванд. - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ намоянд ва бо компютер ҳамчун воситаи идоракунии иттилоот кор карда тавонанд; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дошта бошанд. - аз санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯзанд; - мавзӯҳои гуногунро таҳлил карда хулосаи заруриро бароранд; - истифодаи компютер, проектор ва дар шабакаи интернет кор карда тавонанд.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - Методикаи таълими забони хориҷӣ ҳамчун фанни таълимӣ - Объект ва предмети омӯзиши фанни методикаи таълими забони хориҷӣ - Методҳои тадқиқотии методикаи таълими забони хориҷӣ - Мақсад ва вазифаҳои таълими забони хориҷӣ - Мақсади муоширатии таълими забони хориҷӣ - Мундариҷаи таълими забони хориҷӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, таблоитса, ангора ва овезаҳо
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Натиҷаи иҷрои саволу супоришҳо, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ), шифоҳӣ, хатӣ

2.1.9. Асосҳои назариявӣ ва методикаи инкишофи ҳисми кӯдак

Тавсифи мухтасари фан	Дар таълими фанни методикаи «Асосҳои назариявӣ ва инкишофи нутқи кӯдак» ба масъалаҳои актуалии роҳи усулҳои таълими фанни инкишофи нутқи диққати махсус дода шудааст. Ҳадафи асосии фан тайёр намудани мутахассисони касбӣ дар
------------------------------	--

	<p>шуъбаи фосолавии таҳсилоти томақтабӣ мебошад. Дар барнома метод ва усулҳои таълими методикаи «Хониши ифоданок ва инкишофи нутқи кӯдак» усулҳои муосири таълим, аз ҷумла усули фаъоли таълим (усули интерактивӣ) ва истифодаи он дар машғулиятҳои санъати тасвирӣ, суробсозӣ таълими фан ба назар гирифта шудааст.</p> <p>Мазмуну мундариҷаи барнома дар асоси татқиқотҳои илмии ба сомон расидаи соҳа ва таҷрибаи илмию амалии макотиби олию миёна сохта шуда, дар заминаи талаботҳои муосири маърифатӣ педагогӣ таҳия гардидааст.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салохиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> • фаҳмиши амиқ, моҳияти дақиқи усулҳои таълим; • мантиқан дуруст ба роҳ мондани истифодаи усулҳои таълим; • Ҷудо намудани ҷанбаҳои асосӣ, маънидод, исбот ва таҳлилҳо; • омӯхтани мавод дар бораи муҳимтарин усулҳои муосири таълим; • тайёрӣ ба машғулиятҳои аудиторӣ ва амалӣ; • омодагӣ ба таҷрибаомӯзӣ ва кори мустақилона таҳти роҳнамоии омӯзгор (КМДРО); • таҳия намудани рефератҳо, маърузаҳо, гузориш ва презентатсияҳо; • иҷрои супоришҳои эҷодӣ
Натиҷаҳои таълиме, кизтадриси фанбадастмеоянд	<p>Донишҷӯёне, ки фанни мазкурро аз худ кардаанд, бояд:</p> <p>Донанд</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарзи дурусти истифодаи методҳои таълимро, кибаробитаи касбӣ хос мебошанд; - ҳадди кифоя аз бар намудани усулҳои гуногуни таълимро; - тарзу усулҳои асосии дарс доданро; - тарзу усулҳои муосири таълимро бо истифодаи воситаи техникӣ. <p>б) тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - маҳорату малакаи дарс доданро; - маҳорати муносибати фардӣ бо ҳар як хонандаро; - ба таври кофӣ дониستاني роҳу усулҳои фаҳмондадиҳиро; - фаҳмиши дурусти масъалагузориро. <p>в) аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - моҳияти фанро; - номгӯи маводҳои асосӣ, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии ин фанро. <p>г) малака пайдо кунанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлил намоиро аз худ намоянд; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонанд; - бо ҳамтоёни худ ба рои ҳамкорӣ кардан омода шаванд. - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро

	<p>азхуд намоянд ва бо компютер ҳамчун воситаи идоракунии иттилоо коркарда тавонанд;</p> <ul style="list-style-type: none"> - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ коркардан қобилият дошта бошанд. - аз санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯзанд; - мавзӯҳои гуногунро таҳлил карда хулосаи заруриро бароранд; - истифодаи компютер, проектор ва дар шабакаи интернет коркарда тавонанд.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> • Усули таълими фанни методикаи «Хониши ифоданок ва инкишофи нутқи кӯдак» ва асосҳои назариявии он • Аз таърихи таълими адабиёти тоҷик • Методҳои таълими инкишофи нутқ ва таснифоти онҳо • Роҳу усулҳои таҳлил ва тафсири осори бадеӣ • Таълими нақшаварӣ, нақлнамоӣ, • Таълими сабк ва методҳои жанри адабӣ • Тарзу усули гузаронидани қорҳои мустақилона
Васоити таълимӣ ватаъминотитехникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, таблоитса, ангора ва овезаҳо
Шаклҳои назорати қорӣ	Натиҷаи қорӣ саволу супоришҳо, суҳбати инфиродӣ
Шакли натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ), шифохӣ, хаттӣ

2.1.10. Назария ва методикаи таълими суруд ва мусиқӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Фанни «Назария ва методикаи таълими суруд ва мусиқӣ» барои тайёр кардани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ, махсусан, омӯзгорони синфҳои ибтидоии муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, инчунин мушовирони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, омӯзгорони марказҳои рушди кӯдакон пешбинӣ шудааст.</p> <p>Инчунин тарзи бо хонандагон муносибати дуруст барқарор кардан, дар онҳо шавқу ҳаваси мусиқишиносиро бедор кардан ва инкишоф додани ҳисси зебои парастӣ ва сурудхонии онҳо мусоидат менамояд.</p> <p>Таълим ва омӯзиши фанни «Назария ва методикаи таълими суруд ва мусиқӣ» вазифадор аст, ки донишҳои таҳассусии донишҷӯёнро тамоили касбӣ диҳад. Омӯзиши фан ба ташаккули салоҳияти касбии омӯзгорон ва мушовирони муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ мусоидат карда, шогирдонро дар давраи фаъолияти мустақилонаи қорӣ эҷодии омӯзгорӣ аз нигоҳи баҳогузори объективӣ мусаллаҳ менамояд.</p> <p>Раванди таълими фан дар шаклҳои лексияҳо, машғулиятҳои амалӣ, қорӣ қорҳои мустақилона навиштани қорҳои қурсӣ, рефератҳо, рисолаи хатм, тақризиҳо ва ғайра амалӣ мегардад. Донишҷӯён тавассути лексияҳо донишҳои назариявии худро мукамал менамоянд ва тадриҷан ба таҳлили мустақилонаи баҳогузори омода мешаванд.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, қорӣ мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор

Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - дарку фаҳмиши амиқ ва моҳияти суруду мусиқӣ ва усулҳои таълими суруду мусиқӣ дар синфҳои ибтидоӣ; - мантиқан дуруст ба роҳ мондани раванди таълими суруду мусиқӣ; - маҳорату малакаҳои дарки овоз, мусиқӣ ва сарфаҳм рафтан ба мафҳумҳои асосии соҳаи мусиқӣ.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардаанд, бояд:</p> <p>а) бояд донанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мафҳумҳои асосии фанни «Назария ва методикаи таълими суруду мусиқӣ», вазифаи курси мазкур, алоқаи «Назария ва методикаи таълими суруду мусиқӣ» бо фанҳои дигарро; - принсипҳои таълими «Назария ва методикаи таълими суруду мусиқӣ», шаклҳои ташкили машғулиятҳои «Назария ва методикаи таълими суруду мусиқӣ»-ро; - усулҳои баррасии шаклҳои дигари кор – тарзи истифодаи барномаи таълим ва китобҳои дарсии «Назария ва методикаи таълими суруду мусиқӣ», аёният, технологияи муосири информатсиониро ҳангоми таълими суруду мусиқӣ; - шаклҳои тартиб қардан ва мавридҳои истифода қарор додани таълими суруду мусиқӣ ва дигар воситаҳои аёни дар дарсҳои суруду мусиқӣ дар синфҳои ибтидоӣ; - дар бораи роҳи усулҳои гуногуни ба хонандагонӣ хурдсол таълим додани суруду мусиқӣ. <p>б) бояд тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - донишҳои назариявии худро дар амал тадбиқ намуданро; - роҳи сулҳои ташкилу гузаронидани дарсро; - истифодаи методҳои гуногуни таълими суруду мусиқиро; - тартиб додан, таҳлил намудан ва истифода бурдани воситаҳои аёниро вобаста ба мавзӯи дарс; - баҳогузорӣ ба дониш, маҳорат ва малакаҳои дарку сурудани мусиқиро; <p>в) аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мафҳум ва истилоҳоти фанни мазкурро; - мавзӯҳои дарсӣ ва берун аз дарсии ин фанро; - масъалаҳои мубрам ва асосии фанро. <p>г) малака пайдо намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дарку суруду мусиқӣ; - мустақилона дарс додан; - таҳия намудани нақшаҳои равандаи таълим; - истифодаи асбобҳои мусиқӣ.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> • Мақсад ва вазифаҳои омӯзиши фанни таълимӣ. • Мафҳумҳои асосии фанни таълимӣ. • Сохтори дарси муосири суруду мусиқӣ. • Таҳлил ва баҳогузорӣ ба маҳорату малакаҳои хонандагон. • Таҳлил ва баҳогузориҳои дарси суруду мусиқӣ.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Маводҳои таълимӣ, асбобҳои мусиқӣ (рубоб, фортопиано), компютер, проектор, тахтаи электронӣ.
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Натиҷаи иҷрои саволу супоришҳо, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ), шифоҳӣ, хаттӣ

2.1.12. Физиологияи синнусолӣ ва гигиенаи мактабӣ

<p>Тавсифи мухтасари фан</p>	<p>Физиологияи синнусолӣ қонуниятҳои ташаккул ва инкишофи вазифаҳои физиологии организмро дар давоми тамоми умр аз бордоршавӣ то охири умр меомӯзад.</p> <p>Физиологияи синну сол дар инкишофи индивидуалӣ ва ё онтогенез (онто – ягона, генезис – инкишоф)-итаҳаввули вазифаҳоро меомӯзад, муносибатҳои мутақобилаи ҷараёнҳои физиологӣ ва иртиботи сабаби байни онҳоро ошкор мекунад. Ба вазифаи гигиенаи мактабӣ, пеш аз ҳама, омӯзиши шароити ҳаёт, меҳнат, истироҳати одамон барои нигоҳ доштан, мустаҳкам намудани саломатӣ, ҳифз намудан аз бемориҳои гуногун дохил мешавад.</p>
<p>Намуди машғулиятҳо</p>	<p>лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор</p>
<p>Забони таълим</p>	<p>тоҷикӣ, русӣ,</p>
<p>Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯён зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбад, инҳоянд:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода аст; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ кардааст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот кор карда метавонад;
<p>Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд</p>	<p>Ҳангоми омӯзиши фанни мазкур вазифа гузошта мешавад, ки донишҷӯён бояд чунин салоҳиятҳои касбиро соҳиб шаванд:</p> <p>а) Бояд донанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аҳамияти шахсӣ (фардӣ) ва иҷтимоии касби худро дуруст дарк намояд; - вазифаҳои фанҳои анатомия, физиология ва гигиенаи инсонро донанд; - давраҳои асосии инкишофи бадани одам; - сохт, таркиб ва вазифаҳои қисмҳои системаи асаб, нафаскаши, ихроҷ, ҳазми хурук, мубодилаи моддаҳо, ғадудҳои тарашуҳи дохили, хун, дил ва рағҳоро донанд; - истифодаи маълумотҳо дар тиб, - сохт, таркиб ва вазифаҳои қисмҳои скелет ва мушакҳоро донанд; - гигиенаи истеъмоли ғизои мактаббачгон; - талаботи гигиени ба ҷойгиршавии замин, мактаб ва нуқтаҳои санитарӣ - техника дар он; <p>б) Бояд тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ассимилятсия ва диссимилятсияро фарқ карда тавонанд;

	<ul style="list-style-type: none"> - дар ҳаёт ба қойдаҳои гигиении либос ва пойафзол риоя карда тавонад; - оид ба сохт, функция ва гигиенаи узвҳои сомеа, мувозинат, ҳиссиёти мушак, ломиса, шомма маълумот дода тавонад; - оид ба сохт, функцияҳои узвҳои дохили; дил, шушҳо, гурдаҳо, меъда, рӯдаҳо, ғадудҳои тарашуҳи дохили ва мағзи сар маълумот дода тавонад; <p>в) Аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - луғати истилоҳи фанни мазкурро; - номгуи мақолаҳоеро, ки доир ба анатомия ва физиология нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз анатомия ва физиология таҳия шудааст;
Номгуи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - Мақсад ва вазифаҳои фанни анатомия ва физиологияи синну солӣ ва гигиенаи мактаби. - Давраҳои асосии инкишофи анатомия, физиологияи синну сол ва гигиенаи мактабӣ. - Қонунҳои умумии сабзиш ва инкишофи организми кӯдакон ва наврасон. Қонунҳои умумии сабзиш ва инкишофи организми кӯдакон ва наврасон. - Организм воҳиди ҷудонашаванда аст. Зинҳои ташақули организми зинда. - Таъсири шароити ҳайёт, қаду қомат ва инкишофи антропометрӣ барои муайянкунии ченаки либосҳо, пойафзол, таҷҳизоти таълимӣ, варзишии лозима барои хонандагони синну соли гуногун.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	ТИК, синфхонаи мултимеди
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

2.1.13. Асосҳои назариявӣ ва методикаи фаъолияти тасвирӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Таълими фанни «Асосҳои назариявӣ ва методикаи фаъолияти тасвирӣ» ба масъалаҳои асосии роҳи усулҳои таълими фанни забони тоҷикӣ дар кӯдакистон бахшида шудааст. Ҳадафи асосии фан тайёр намудани мутахассисони касбӣ дар шуъбаҳои фосилавӣ барои муассисаҳои томактабӣ аст. Дар барнома метод ва усулҳои таълими асосҳои санъати тасвирӣ, истифодаи усулҳои муосири таълим, аз ҷумла усули фаъоли таълим (усули интерактивӣ) дар дарс ва технологияи таълими фан мебошад.</p> <p>Мазмуну мундариҷаи барнома дар асоси татқиқоти илмӣ ба сомон расидаи соҳа ва таҷрибаи илмӣ амалии макотиби олию миёна сохта шуда, дар заминаи талаботҳои муосири маърифатӣ педагогӣ таҳия гардидааст.</p>
------------------------------	--

Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> • фаҳмиши амиқ, моҳияти дақиқи усулҳои таълим; • мантиқан дуруст ба роҳ мондани истифодаи усулҳои таълим; • Чудо намудани ҷанбаҳои асосӣ, маънидод, исбот ва таҳлилҳо карда тавонистан. • омӯхтани мавод дар бораи муҳимтарин усулҳои муосири таълим; • тайёрӣ ба машғулиятҳои аудиторӣ ва амалӣ; • омодагӣ ба тачрибаомӯзӣ ва кори мустақилона таҳти роҳнамоии омӯзгор (КМДРО); • таҳия намудани рефератҳо, маърузаҳо, гузориш ва презентатсияҳо; • иҷрои супоришҳои эҷодӣ
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардаанд, бояд:</p> <p>Донанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарзи дурусти истифодаи методҳои таълимро; - ҳадди кифоя аз бар намудани усулҳои гуногуни таълимро; - тарзу усулҳои асосии дарс доданро; - тарзу усулҳои муосири таълимро бо истифодаи воситаи техникӣ. <p>б) бояд тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - маҳоратумалакаи дарс доданро; - маҳорати муносибати фардӣ бо ҳар як кӯдакро; - ба таври кофидонистани роҳу усулҳои фаҳмонда диҳиро; - фаҳмиши дурусти масъалагузориро. <p>в) аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - номгӯи маводҳоеро, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии ин фанро. <p>г) малакаи пайдо кунанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлил намоиро аз худ намоянд; - таҳқиқоти назариявӣ ва тачрибавиро истифода бурда тавонанд; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳоро оид ба фан; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ коркарданро қобилиятдошта бошанд. - аз санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯзанд. - мавзӯҳои гуногунро таҳлил карда хулосаи заруриро бароранд; - истифодаи компютер, проектор ва дар шабакаи интернет кор карда тавонанд.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> • Предмет, вазифа ва мақсади курси методикаи таълими асосҳои санъати тасвирӣ • Принципҳои таълим • Хелҳо (типҳо)-и машғулиятҳои асосҳои санъати тасвирӣ • Вазифа ва мақсади таълими расмкашӣ • Таълими суробсозӣ • Вазифа ва мақсади таълими тартибдиҳӣ

	• Вазифа ва мақсади таълими фасли гулмонӣ
Васоити таълимӣ ватаъминотитехникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, таблоитсаҳо
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Натиҷаи ҷорӣ саволу супоришҳо, суҳбати инфиродӣ
Шакли натиҷаи ниҳоии таълими фан арзебии	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ), шифоҳӣ, хаттӣ

2.1.11 Физиологияи синнусолӣ ва гигиенаи мактабӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Физиологияи синнусолӣ қонуниятҳои ташаккул ва инкишофи вазифаҳои физиологии организмро дар давоми тамоми умр аз бордоршавӣ то охири умр меомӯзад.</p> <p>Физиологияи синну сол дар инкишофи индивидуалӣ ва ё онтогенез (онто – ягона, генезис – инкишоф)-итаҳавули вазифаҳоро меомӯзад, муносибатҳои мутақобилаи ҷараёнҳои физиологӣ ва иртиботи сабаби байни онҳоро ошкор мекунад. Ба вазифаи гигиенаи мактабӣ, пеш аз ҳама, омӯзиши шароити ҳаёт, меҳнат, истироҳати одамон барои нигоҳ доштан, мустаҳкам намудани саломатӣ, ҳифз намудан аз бемориҳои гуногун дохил мешавад.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯён зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбад, инҳоянд:	<ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ қардан омода аст; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ қардаст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот қор қарда метавонад;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Ҳангоми омӯзиши фанни мазкур вазифа гузошта мешавад, ки донишҷӯён бояд чунин салоҳиятҳои касбиро соҳиб шаванд:</p> <p>а) Бояд донанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аҳамияти шахсӣ (фардӣ) ва иҷтимоии касби худро дуруст дарк намояд; - вазифаҳои фанҳои анатомия, физиология ва гигиенаи инсонро донанд; - давраҳои асосии инкишофи бадани одам; - сохт, таркиб ва вазифаҳои қисмҳои системаи асаб, нафаскаши, ихроҷ, ҳазми хурук, мубодилаи моддаҳо, ғадудҳои тарашуҳи дохили, хун, дил ва рағҳоро донанд; - истифодаи маълумотҳо дар тиб, - сохт, таркиб ва вазифаҳои қисмҳои скелет ва мушакҳоро донанд;

	<ul style="list-style-type: none"> - гигиенаи истеъмоли ғизои мактаббачгон; - талаботи гигиени ба чойгиршавии замин, мактаб ва нуктаҳои санитари - техники дар он; <p>б) Бояд тавонад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ассимилятсия ва диссимилятсияро фарқ карда тавонад; - дар ҳаёт ба қойдаҳои гигиени либос ва пойафзол риоя карда тавонад; - оид ба сохт, функсия ва гигиенаи узвҳои сома, мувозинат, ҳиссиёти мушак, ломиса, шомма маълумот дода тавонад; - оид ба сохт, функсияҳои узвҳои дохили; дил, шушҳо, гурдаҳо, меъда, рӯдаҳо, ғадудҳои тарашуҳи дохили ва мағзи сар маълумот дода тавонад; <p>в) Аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - луғати истилоҳи фанни мазкурро; - номгуи мақолаҳоеро, ки доир ба анатомия ва физиология нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз анатомия ва физиология таҳия шудааст;
Номгуи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - Мақсад ва вазифаҳои фанни анатомия ва физиологияи синну солӣ ва гигиенаи мактаби. - Давраҳои асосии инкишофи анатомия, физиологияи синну сол ва гигиенаи мактабӣ. - Қонунҳои умумии сабзиш ва инкишофи организми кӯдакон ва наврасон. Қонунҳои умумии сабзиш ва инкишофи организми кӯдакон ва наврасон. - Организм воҳиди ҷудонашаванда аст. Зинҳои ташаққули организми зинда. - Таъсири шароити ҳаёт, қаду қомат ва инкишофи антропометрӣ барои муайянқунӣ ченаки либосҳо, пойафзол, таҷҳизоти таълимӣ, варзиши лозима барои хонандагони синну соли гуногун.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	ТИК, синфхонаи мултимеди
Шаклҳои назорати қорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

2.1.12. Асосҳои назариявӣ ва методикаи фаъолияти тасвирӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Таълими фанни «Асосҳои назариявӣ ва методикаи фаъолияти тасвирӣ» ба масъалаҳои асосии роҳу усулҳои таълими фанни забони тоҷикӣ дар кӯдакистон бахшидашудааст. Ҳадафи асосии фан тайёр намудани мутахассисони касбӣ дар шуъбаҳои фосилавӣ барои муассисаҳои томактабӣ аст. Дар барнома метод ва усулҳои таълими асосҳои санъати тасвирӣ, истифодаи усулҳои муосири таълим, аз ҷумла усули фаъоли таълим (усули интерактивӣ) дар дарс ва технологияи таълими фан мебошад.</p> <p>Мазмуну мундариҷаи барнома дар асоси татқиқотҳои илмӣ ба</p>
------------------------------	--

	сомон расидаи соҳа ва таҷрибаи илмию амалии макотиби олию миёна сохта шуда, дар заминаи талаботҳои муосири маърифатӣ педагогӣ таҳия гардидааст.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> • фаҳмиши амиқ, моҳияти дақиқи усулҳои таълим; • мантиқан дуруст ба роҳ мондани истифодаи усулҳои таълим; • Чудо намудани ҷанбаҳои асосӣ, маънидод, исбот ва таҳлилҳо карда тавонистан. • омӯхтани мавод дар бораи муҳимтарин усулҳои муосири таълим; • тайёри ба машғулиятҳои аудиторӣ ва амалӣ; • омодагӣ ба таҷрибаомӯзӣ ва кори мустақилона таҳти роҳнамоии омӯзгор (КМДРО); • таҳия намудани рефератҳо, маърузаҳо, гузориш ва презентатсияҳо; • иҷрои супоришҳои эҷодӣ
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардаанд, бояд:</p> <p>Донанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарзи дурусти истифодаи методҳои таълимро; - ҳадди кифоя аз бар намудани усулҳои гуногуни таълимро; - тарзу усулҳои асосии дарс доданро; - тарзу усулҳои муосири таълимро бо истифодаи воситаи техникӣ. <p>б) бояд тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - маҳоратумалакаи дарс доданро; - маҳорати муносибати фардӣ бо ҳар як кӯдакро; - ба таври кофидонистани роҳу усулҳои фаҳмонда диҳиро; - фаҳмиши дурусти масъалагузорию. <p>в) аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - номгӯи маводҳоеро, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии ин фанро. <p>г) малакаи пайдо кунанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлил намоемо аз худ намоянд; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонанд; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳоро оид ба фан; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ коркарданро қобилиятдошта бошанд. - аз санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯзанд. - мавзӯҳои гуногунро таҳлил карда хулосаи заруриро бароранд; - истифодаи компютер, проектор ва дар шабакаи интернет кор карда тавонанд.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> • Предмет, вазифа ва мақсади курси методикаи таълими асосҳои санъати тасвирӣ • Принципҳои таълим • Хелҳо (типҳо)-и машғулиятҳои асосҳои санъати тасвирӣ

	<ul style="list-style-type: none"> • Вазифа ва мақсади таълими расмкашӣ • Таълими суробсозӣ • Вазифа ва мақсади таълими тартибдиҳӣ • Вазифа ва мақсади таълими фасли гулмонӣ
Васоити таълимӣ ватаъминотитехни киифан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, таблитсаҳо
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Натиҷаи ҷорӣ саволу супоришҳо, суҳбати инфиродӣ
Шакли натиҷаи ниҳоии таълими фан арзебии	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ), шифоҳӣ, хаттӣ

2.1.13. Таълими забони англисӣ дар муассисаҳои томактабӣ

Тавсифи муҳтасари фан	<p>Таълими забони англисӣ дар муассисаҳои томактабӣ - яке аз фанҳои умумикасбӣ ба шумор рафта, дар тайёр намудани омӯзгорони баландихтисоси забони хориҷӣ барои мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, касбӣ ва махсус саҳми арзанда мегузорад.</p> <p>Дар таълими фанни «Таълими забони англисӣ дар муассисаҳои томактабӣ» ба масъалаҳои актуалии роҳу усулҳои таълими фанни забони англисӣ диққати махсус дода шудааст. Ҳадафи асосии фан тайёр намудани мутахассисони касбӣ дар факултетҳои забони англисӣ мебошад.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Ҳадафи асосии курси методикаи таълими забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ, корҳои мустақилона ва ташкили таҷрибаомӯзӣ дар мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва махсус, коллеҷу гимназияҳо донишҷӯён ба касби омӯзгорӣ аз ҳама ҷиҳат тайёр карда шаванд ва салоҳияти касбии онҳо ташаккул дода шаванд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯёне, ки фанни мазкурро азхуд кардаанд, бояд:</p> <p>Донанд</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарзи дурусти истифодаи методҳои таълимро, ки ба робитаи касбӣ хос мебошанд; - ҳадди қифоя азбар намудани усулҳои гуногуни таълимро; - тарзу усулҳои асосии дарс доданро; - тарзу усулҳои муосири таълимро бо истифодаи воситаи техникӣ. <p>б) тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - донишҷӯ бояд дар рафти гузаштан аз таҷрибаомӯзӣ донишҳои гирифтаи худро дар амал татбиқ карда тавонад; - таҳсилоти бонизомро мутобиқи талаботи стандарти таҳсилот ва барномаҳои таҳсилотӣ ба нақша гирифта тавонад; - рафтори худро ҳамчун омӯзгор таҳлил ва баҳодихӣ карда тавонад; - имкониятҳои муҳити таҳсилоти муосирро ба ҳисоб мегирад; - назарияҳои гуногунро дар раванди таълим ба кор мебарад; - салоҳиятҳо ва талаботро дар бобати худтакмилдиҳӣ таҳлил карда тавонад. <p>в) аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - луғату истилоҳоти фанро;

	<ul style="list-style-type: none"> - номгӯи маводҳоеро, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии ин фанро. <p>2) малака пайдо кунанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ намоянд; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонанд; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода шаванд. - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ намоянд ва бо компютер ҳамчун воситаи идоракунии иттилоот кор карда тавонанд; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дошта бошанд. - аз санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯзанд; - мавзӯҳои гуногунро таҳлил карда хулосаи заруриро бароранд; - истифодаи компютер, проектор ва дар шабакаи интернет кор карда тавонанд.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> -Методикаи таълими забони хориҷӣ ҳамчун фанни таълимӣ - Объект ва предмети омӯзиши фанни методикаи таълими забони хориҷӣ - Методҳои тадқиқотии методикаи таълими забони хориҷӣ - Мақсад ва вазифаҳои таълими забони хориҷӣ - Мақсади муоширатии таълими забони хориҷӣ - Мундариҷаи таълими забони хориҷӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, таблитса, ангора ва овезаҳо
Шаклҳои назорати чорӣ	Натиҷаи иҷрои саволу супоришҳо, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ), шифоҳӣ, хатӣ

2.2. МОДУЛИ ФАНҲОИ ТАХАССУСӢ

2.2.1. Амалияи нутқи шифоҳӣ ва хаттии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Барои омузиши забони англисӣ чор маҳоратро аз худ намудан зарур аст: суҳбат кардан, навиштан, шунидан ва хондан. Аз ин чор маҳорат маҳоратҳои гуфторӣ ва навишторӣ аҳамияти бештар дорад. Зеро он чизе ки дар гуфтор истифода мешавад дар навиштан истифода намешавад ва баръакс.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - озодона суҳбат намудан, фаҳмидани сухани шахси муқобил, ҷобачогузорию дурусти калимаҳо аз ҷиҳати грамматикӣ ва аз худ намудани замонаҳои феълӣ - дуруст навиштан ва дарки фарқи натиҷаи навишторӣ аз хониши калима.

	-
<p>Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд</p>	<p>Дар раванди тадриси фанни “асосҳои нутқи шифоҳӣ ва навиштории забони англисӣ” чунин натиҷаҳо ба даст меоянд:</p> <p>Дар раванди таълим донишҷӯ маҳоратҳои чоргонаи забонро аз худ менамояд. Ин маҳоратҳо имконият фароҳам меорад, ки донишҷӯ бо соҳибзабонон озодона суҳбат намояд.</p> <p>Маҳоратҳои чоргонаи забони англисӣ аз ин қабиланд: хондан, шунидан, навиштан ва суҳбат кардан.</p> <p>- Маҳорати хондан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ матнҳои англисиро дуруст хонад ва маънои онҳоро дарк намояд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯён метавонанд ҳарфҳо ва калимаҳоро бо задаҳояшон дуруст талаффуз кунанд.</p> <p>- Маҳорати шунидан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ он чизро ки бо забони англисӣ гуфта мешавад дарк намояд. Ҳадафи аз худ намудани ин маҳорат ин аст, ки донишҷӯ ном ва овозҳои ҳарфҳои забони англисиро бо фарқиятҳои онҳо шиносад. Махсусан ҳарфҳое, ки эквиваленти он дар забони тоҷикӣ вуҷуд надорад, масалан “th” (that, think). Барои аз худ намудани ин маҳорат нахуст муаллим ҳарф ва калимаҳоро меҳонад ва аз донишҷӯён талаб мекунад, ки ба ин калимаҳо нигоҳ кунанд, то ин ки гушҳояшон одат кунанд. Сипас аз донишҷӯён талаб мекунад, ки баъди ӯ такрор кунанд.</p> <p>- Маҳорати навиштан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ тавонад дуруст нависад, то ин ки соҳибзабонон навиштаи ӯро дуруст хонда тавонанд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ метавонад фарқияти навиштории калимаро аз хониши он дарк намояд. Барои аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ нахуст аз навиштани калимаҳое оғоз мекунад, ки ӯро ихота намудаанд, масалан: хона, падар, модар, бародар, донишгоҳ, китобдафтар ва ғ.</p> <p>- Маҳорати суҳбат кардан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ тавонад бо соҳибзабонон озодона суҳбат намояд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ метавонад се маҳорати дар боло зикргардидаро амалан истифода намояд. Барои аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ нахуст дар бораи худ, оила, дустон, синну сол, ҳаҷм, ранг ва ғ. нақл карданро ёд мегирад. Ҳамчунин дар ин раванд донишҷӯ аз руи қоида пайдарпай омадани аъзоҳои ҷумларо ёд мегирад.</p>

Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - маълумоти умумӣ дар бораи забони англисӣ - алифбои забони англисӣ - фонетика - мо забони хоричӣ меомузем - рӯзи кори муҳандис - дусти ман духтури кудакона аст - охири ҳафтаи ман - оилаи дусти ман - хонаи хоҳари ман
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.2. Фонетикаи амалӣ

Тавсифи муҳтасари фан	Фонетикаи амалӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ ва тачумонӣ пешбинӣ шудааст. Фанни «Фонетикаи амалӣ» ба гурӯҳи фанҳои ҳатмии бахши фанҳои таҳассусӣ дохил мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салоҳиятҳо, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд меёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - фаҳмиши амиқи моҳияти дақиқи забонамӯзӣ; - мантиқан коркарди иттилоот бо забони англисӣ; - чудо намудани ҷанбаҳои асосии маънидор бо исбот ва таҳлилҳо; - маҳорати чудо кардани иттилооти фойданоки илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, шабакаи Интернет - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода аст; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ кардааст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот кор карда метавонад; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дорад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст; - аҳамияти иҷтимоии касби ояндаи худро медонад ва барои татбиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд аст.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Дар натиҷаи омӯзиши фанни «Фонетикаи амалии забони англисӣ» донишҷӯён бояд аз уҳдаи талаффузи дурусти ҳарфҳо, калимаҳо бароянд, қоида ва меъёрҳои нутқи шифоҳии забони англисӣ, инчунин дар нутқи гуфтугӯии забони англисӣ малака пайдо намоянд; ба стратегияи қабул, таҳлил ва таҳияи матнҳои шифоҳӣ ва хаттӣ соҳиб шаванд; усулҳои кори мустақилонаро бо

	<p>маводҳои лексикӣ, грамматикӣ, фонетикӣ бо истифодаи адабиёти илмӣ, методӣ ва таълимӣ доништа, дар сатҳи касбӣ забони англисро донанд. Низом ва сохтори забон ва воҳидҳои забонӣ, маводи луғавӣ ва грамматикӣ мавзӯҳои омӯхташаванда, рушди малакаю маҳорати қабул, ҳифз ва дар хотир нигоҳдории маводҳои овозӣ, тафовути забон аз шаклҳои дигари мушоират, хусусиятҳои умумии забони инсон, моҳият ва табиати забон, қонуниятҳои инкишофи забонро аз бар намоянд.</p> <p>Ҳадафи асосии курси фонетикаи амалии забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ ва корҳои мустақилона донишҷӯён доир ба қонуниятҳои асосии ташакулёбии забони англисӣ тасаввурот пайдо намуда, савияи дониши англисии донишҷӯёнро бойю ғани мегардад ва ҳамзамон шавқу ҳаваси донишҷӯён нисбати фанни забонҳои хоричӣ бедор карда шавад.</p> <ul style="list-style-type: none"> - омӯхтани ибораю калимаҳо, ташаккули малакаҳои гуфтугӯи шифоҳӣ ва имлои хаттӣ; - омӯзондани мавзӯёти матнҳои мухталиф аз он ҷумла сиёсӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ ва амсоли инҳо; - шинос намудани тарз ва усули хониш, ки дар заминаи матнҳои гуногун бо дарбаргирии овоз ва ҳарфҳои забони англисро қоидаи хониш тасвиф мекунад.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - алифбои забони англисӣ - фонетикаи чист - Фонемаи чист - Хичои чист - Асемиясия ва ҳелҳои он - зада - оҳанг
Васоити таълимӣ ватаъминотитехникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли натиҷаи ниҳоии таълими фан арзебии	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.3. Фонетикаи назариявии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фонетикаи назариявӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ ва таҷумонӣ пешбинӣ шудааст. Фанни «Фонетикаи назариявӣ» ба гурӯҳи фанҳои ҳатмии бахши фанҳои тахассусӣ дохил мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Саломатӣ, ки дар донишҷӯ зимни	- фаҳмиши амиқи моҳияти дақиқи забонмӯзӣ;

<p>азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд меёбанд</p>	<ul style="list-style-type: none"> - мантиқан коркарди иттилоот бо забони англисӣ; - чудо намудани чанбаҳои асосии маънидор бо исбот ва таҳлилҳо; - маҳорати чудо кардани иттилооти фойданоки илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, шабакаи Интернет - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода аст; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ кардааст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот кор карда метавонад; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дорад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст; - аҳамияти иҷтимоии касби ояндаи худро медонад ва барои татбиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд аст.
<p>Натиҷаҳои таълими, кнзтадриси фанбадастмеоянд</p>	<p>Дар натиҷаи омӯзиши фанни «Фонетикаи назариявии забони англисӣ» донишҷӯён бояд аз уҳдаи талаффузи дурусти ҳарфҳо, калимаҳо бароянд, қоида ва меъёрҳои нутқи шифоҳии забони англисӣ, инчунин дар нутқи гуфтугӯии забони англисӣ малакаи пайдо намоянд; ба стратегияи қабул, таҳлил ва таҳияи матнҳои шифоҳӣ ва хаттӣ соҳиб шаванд; усулҳои қори мустақилонро бо маводҳои лексикӣ, грамматикӣ, фонетикӣ бо истифодаи адабиёти илмӣ, методӣ ва таълимӣ доништа, дар сатҳи касбӣ забони англисиро донанд. Низом ва сохтори забон ва воҳидҳои забонӣ, маводи луғавӣ ва грамматикӣ мавзӯҳои омӯхташаванда, рушди малакаю маҳорати қабул, ҳифз ва дар хотир нигоҳдории маводҳои овозӣ, тафовути забон аз шаклҳои дигари мушоират, хусусиятҳои умумии забони инсон, моҳият ва табиати забон, қонуниятҳои инкишофи забонро аз бар намоянд.</p> <p>Ҳадафи асосии курси фонетикаи назариявии забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ ва корҳои мустақилона донишҷӯён доир ба қонуниятҳои асосии ташаккули забони англисӣ тасаввурот пайдо намуда, савияи дониши англисии донишҷӯёнро бойю ғанӣ мегардад ва ҳамзамон шавқу ҳаваси донишҷӯён нисбати фанни забонҳои хориҷӣ бедор карда шавад.</p> <ul style="list-style-type: none"> - омӯхтани ибораю калимаҳо, ташаккули малакаҳои гуфтугӯи шифоҳӣ ва имлои хаттӣ; - омӯзондани мавзӯҳои матнҳои мухталиф аз он ҷумла сиёсӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ ва амсоли инҳо; - шинос намудани тарз ва усули хониш, ки дар заминаи матнҳои гуногун бо дарбаргирии овоз ва

	ҳарфҳои забони англисро қоидаи хониш тасвиф мекунад.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	- алифбои забони англисӣ - фонетика чист - Фонема чист - Хичо чист - Асемиясия ва ҳелҳои он - зада - оҳанг
Васоити таълимӣ ватаъминотитехники фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли натиҷаи ниҳоии таълими фан арзебии	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.4. Грамматикаи амалии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Грамматикаи амалӣ- таҳлили морфологӣ ва синтаксисии ҷумлаҳои забони англисӣ ва тоҷикӣ, қори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгори забони тоҷикӣ ва англисӣ
Намуди машғулиятҳо	қори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Забони англисӣ, тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст бояд: Таҳлили морфологии ҷумлаҳо, ҳиссаҳои нутқ исм, сифат, феъл зарф, шумора, ҷонишин Таҳлили синтаксисӣ- ҷумла чист? Ҷумлаҳои сода, дутаркиба, нопурра, яктаркиба, мураккаб, бешаҳс Тарзи саволгузорӣ, саволҳои умумӣ ва ғайра.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯ бояд донад: Дар муқоиса пешниҳод намудани маълумот оид ба ҳиссаҳои нутқи забони англисӣ, Маълумот додан дар бораи фикру ақидаҳои забоншиносон оид ба ҳиссаҳои нутқ Таҳлил намудани ҷумлаҳо дар рафти дарсҳои амалӣ Баррасӣ намудани масъалаҳои, ки мубрами илмӣ-забоншиносӣ
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Қисми грамматика ва падидаҳои лингвистии он 1. Грамматика ва калимасозӣ 2. Сохтори фонологӣ, лексикӣ ва парадигмаи

	забон 3. Сатҳи лингвистии он
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои видеовизуалӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), пурсиши шифоҳӣ

2.2.5. Грамматикаи назариявӣ

Тавсифи мухтасари фан	Назарияи грамматика-фанне, ки масъалаҳои асосии морфологию синтаксисиро дар асоси забоншиносии муосир омӯхта мешавад.
Намуди машқулиятҳо	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДРО бо роҳбарии омӯзгори фанни забони англисӣ
Забони таълим	Забони англисӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Мустақилона кор карда баровардани информатсияҳои илмӣ ва назариявӣ оид ба грамматика Муқоиса карда тавонистани падидаҳои грамматикаи забони англисӣ ва забони модарӣ. Дониши назариявӣ аз фанни грамматика ва истифодаи он дар амал
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯ бояд донад: 1. Асоси сохтори грамматикаи забони англисиро мутобиқи илми забоншиносии муосир 2. Қисми морфология ва синтаксист ва алоқамандии онҳо бо калимасозӣ 3. Масъалаҳои категорияи грамматикӣ ҳиссаҳои нутқ 4. Синтаксис ҳамчун як қисми грамматика, ки ҷумларо меомӯзад (ҷумлаҳои содда, мураккаб, ҷумлаҳои мураккаби пайваст ва тобеъ) ва аъзоҳои пайрави ҷумла
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Қисми грамматика ва падидаҳои лингвистии он 4. Грамматика ва калимасозӣ 5. Сохтори фонологӣ, лексикӣ ва парадигмаи забон 6. Сатҳи лингвистии он
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои видеовизуалӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ

Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), пурсиши шифоҳӣ
--	---

2.2.6. Услубшиносии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Ин фан ба таҳлили воситаҳои таъсирбахши забон ва дигар василаҳое, ки бо ин мақсад истифода мешаванд сару кор дорад.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДО
Забони таълим	Забони англисӣ, тоҷикӣ ва русӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ol style="list-style-type: none"> 1. Равшан сохтани характер ва таркиби дохилии чунин ҳаводиси забонӣ 2. Муайян кардани вазифаҳое, ки ин навъ воситаҳои забон аз рӯи мақсади гуфтор ва лаҳзаҳои нутқ иҷро мекунанд. 3. Дарк кардани принципҳои интихоби воситаҳои муайяни забон дар ҳолати мавҷуд будани воҳидҳои ҳамтодори ифодаи фикр
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>донишҷӯу ки фанни мазкурро аз худ кардааст бояд донад:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. таҳлили воситаҳои таъсирбахши забонро 2. зарурати омӯзиши услубшиносиро 3. вазифаи фанро 4. вобастагӣ услубшиносӣ бо дигар фанҳо ва вазифаҳои ҳар яке онҳоро 5. фарқияти навъҳои услубшиносӣ ва вазифаҳои онҳоро 6. муайян намудани вазоифи ин воситаҳои фасеҳ дар системаи умумии услубии ин ё он нависандау шоир ё худ равияи адабӣ 7. равшан сохтани робитаи байни ин воситаҳо дар мавриди истифодаи бевоситаи онҳо ва мундариҷаи ғоявии асари бадеӣ
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<p>Услубиёти семасиологӣ:</p> <p>Гурӯҳи метафорӣ</p> <p>Гурӯҳи метонимӣ</p> <p>Гурӯҳи омехта</p> <p>Услубиёти лексикологӣ:</p> <p>Вожаҳои услубӣ сабки боло</p> <p>Вожаҳои услуби сабки паст.</p> <p>Услубиёти синтаксисӣ:</p> <p>Эллипс, сукут, созмони апакойну , зевгма, такрор, инверсия</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, сӯҳбати инфиродӣ,

Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)
--	---------------------------

2.2.7. Лексикологияи забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фанни омӯзиши калимаҳо, намудҳои калима, калимасозӣ
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДРО
Забони таълим	Забони англисӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхудномаии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Тартиби морфологӣ ва маъноии калимаҳоро таҳлил кардан, маъноии калимаҳоро бо таҳлили таркиби префикс-суффикси калима муайян кардан.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯ бояд донад: <ol style="list-style-type: none"> 1. фанни лексияро 2. морфема ва тартиби калимаи фонетикӣ 3. роҳҳои калимасозӣ, намудҳои калима 4. маъноии калима бояд чунин бошад: таҳлили морфологӣ ва семастикаи калима 5. маъноҳои калимаро бо роҳи таҳлили пасванду пешванди он муайян намояд.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ol style="list-style-type: none"> 1. фанни лексикология 2. сохтори калимаи морфема 3. намудҳои калима (оддӣ, олий, қиёсӣ) 4. роҳҳои калимасозӣ (суффиксӣ, композиторӣ, конверсия) 5. маъноии калима (бисёрнамой, омонимӣ, синонимӣ)
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои забонӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), шифоҳӣ

2.2.8. Педагогикаи томактабӣ

Тавсифи мухтасари фан	Педагогикаи умумӣ яке аз фанҳои таълимии асосӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгори пешбинӣ шудааст. Аз худ кардани фан донишҷӯёнро бо паҳлӯҳои асосии таълиму тарбияи хонандагон, методҳои таълиму тарбия, намудҳои дарс, шаклҳои дарс, мазмун ва мундариҷаи кори роҳбари синф, концепсияи миллии тарбия, қонуни ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи масъулияти падару модар ва корҳои мактабшиносӣ шинос менамояд.
Намуди машғулиятҳо	Назариявӣ (лексионӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (КМРО), кори мустақилонаи донишҷӯ

	(КМД)
Забонитаълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯзимни азхуднамоии фанни мазкурташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - салоҳияти методии донишҷӯён ташаккул дода мешавад; - мафҳумҳои асосии предмети <i>педагогикаи умумӣ</i>, вазифаи курси мазкур, алоқаи <i>педагогикаи умумӣ</i> бо фанҳои дигарро; - принсипҳои таълим, таълими <i>педагогикаи умумӣ</i>, шаклҳои ташкили машқулиятҳои педагогикаи умумиро;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - категорияҳои педагогикаи умумӣ; методологияи педагогикаи умумӣ; методика ва мантиқи раванди педагогӣ; мақсад ва мундариҷаи таълим; омилҳои тараққиёти шахсият; сохтори ташкили фаъолияти таълим; концепсияи милли тарбия; ақидаҳои динию фалсафӣ оид ба мақсади тарбия ва таҳсилот дар ҷомеа; принсипҳои фалсафии тарбия; менеджмент дар таҳсилот; махсусиятҳои тарбияи оилавӣ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> истифодаи ташкили корҳои мустақилона; малакаю маҳорати конспектнависӣ; маҳорати дарки маълумоти таълимӣ; усулҳои таҷрибаӣ таҳқиқотҳои педагогии муосир <p>Аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - малака ва маҳорати муошират ва истифодаи васеъ дар рафти дарсҳо; - малакаи истифодаи амалии методҳои муосир дар рафти таълими; - ташкили худомӯзӣ ва худтакмилдиҳӣ миёни муҳассилин.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи пайдоиши муҳтасари фани педагогика - мафҳумҳои асосии илми педагогика - соҳаҳо ва ҷараёнҳои илми педагогика, алоқаи он бо илмҳои дигар - қонуниятҳои раванди педагогӣ - методология ва методҳои таҳқиқоти педагогӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.9. Психологияи бачагона

Тавсифи мухтасари фан	Психологияи бачагона - як соҳаи психологияи умумии буда, қонуниятҳои инкишофи анатоми, физиологҳои психологӣ, хусусиятҳои таҷйирёбии синну сол, инчунин саҳми фаъолиятҳои пешбарандаи инкишофи психикиро дар зинаҳои гуногуни синнусоли муайян месозад.
Намуди машчулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, узбекӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҳустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва психологӣ дарк кунад. -
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - донишҳои психологияи синнусолӣ; - роҳҳои дар амал татбиқ намудани усулҳои тадқиқи ҳодисаҳои психикӣ; - нақши донишҳои психологӣ дар ҳаёт ва фаъолият; - сохт қор ва нишонаҳои психика; - қонуниятҳои ташақули шахсият; <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - қонуниятҳои умумии инкишофи психикиро дар фаъолияти ҳеш истифода барад; - истифода бурдани метод ва воситаҳои идрок дар раванди инкишофи ақлонӣ, баланд бардоштани савияи маърифатӣ; - ташаккул ва ифодагардонии афкор ва нуктаи назари ҳеш дар раванди баҳсу мунозираҳои илмиву касбӣ; - истифода бурдани донишҳои психологӣ дар мазмунгардонии равия ва ҳодисаҳои гуногуни иҷтимоӣ; <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи ҳуҷуми зеҳнӣ; - малакаи суҳанронӣ; - малакаи идроки матнҳои ,ки моҳияти психологӣ доранд; - малакаи сўҳбатнамоӣ;
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи психология - метод - фаъолият - психологияи бачагона - психологияи оммавӣ -

Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.10. Асосҳои логопедия ва дефектология

Тавсифи мухтасари фан	Асосҳои логопедия ва дефектология – роҳнамои инкишофи руҳӣ-ҷисмонии баҷагони иллатдор, хусусият ва қонуниятҳои таълим ва коррексия (ислоҳкунӣ)- ро меомӯзад. Ҷиддияти ин масъала дар он аст, ки дар баробари насли солим, баҷагони иллатҳои руҳию ҷисмонӣ дошта низ ба ҳаёти мустақилона бояд омода бошанд.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забонитаълим	тоҷикӣ, русӣ, узбекӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯзимни аз худ намоиши фанни мазкурташаккул бояд ёбанд	-қобилияти таҳлили намоиши аз худ мекунад; -таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибаиро истифода бурда метавонад; -аз санадҳои меъёрий- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, Бояд донанд: -Мақсад, пайдоиш ва вазифаҳои фанни «Асосҳои логопедия ва дефектология»; - принцип, метод ва методологияи дефектология; -қонуният ва сохтори дефектология; -ақадаҳои мутафаккирон оид ба фаолият ва инкишофи кӯдакони нуқсондор; -машқҳои ислоҳ намудани нуқсонҳои нутқӣ ва ақлӣ; -нақш ва мақоми оила дар таълим ва тарбияи кӯдакони носолим; -шахсияти омӯзгори махсус дар замони муосир; Аз худ намоянд: - Луғату истиллоҳои фанни мазкурро; - номгуӣ маводҳои, ки доир ба ин фан бахшида шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз барои ин фан таҳия шудаанд; - номгуӣ мавзӯҳои асосии ин фанро; карда тавонанд. Малакаи донандагон: - мавзӯҳои гуногунро таҳлил карда хулосаҳои зарурӣ бароранд; - мустақкам намудани мавқеи фаъолияти кори педагогӣ дар шаҳру ноҳияҳо - истифода намуда тавонистани компютер, проектор ва интернет;
Номгуӣ боб/мавзӯҳои фан	- Мақсад ва вазифаи омӯзиши фанни «Асосҳои логопедия ва дефектология» - Таърихи инкишофи омӯзиши фанни «Асосҳои

	<p>логопедия ва дефектология»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Асосҳои методологияи дефектология, робитаи он бо илмҳои дигар - Инкишофи таълими «Асосҳои логопедия ва дефектология» - Л.С. Выготский дар пешрафти илми дефектология
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзиши натиҷаи ниҳоии таълимӣ фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.11. Ташаккули одитарин тасаввуротҳои математикӣ

Тавсифи мухтасари фан	Ташаккули одитарин тасаввуротҳои математикӣ -яке аз фанҳои калидӣ дар ҳамаи муассисаҳои таълимӣ ба ҳисоб меравад. Аз ин рӯ лозим меояд, ки ба таълими самараноки ин фан чӣ дар мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва чи дар Донишгоҳ, коллеҷ ва ҳунарстонҳо аҳамияти махсус дода шавад. Ин курс қисми асосии математикаи элементариро дарбар мегирад ва барои васеътар ва чуқуртар омӯхтани маводи математикӣ ба муассисаи наздик ёри амали мерасонад
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯён зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд, инҳоянд: <ul style="list-style-type: none"> -фаҳмиши амиқ, моҳияти дақиқи масъалаҳои мантиқӣ; -мантиқан коркарди иттилоот бо масъалаҳои математикаи элементарӣ; -чудо намудани ҷанбаҳои асосӣ, маънидод, исбот ва таҳлилҳо кардан;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Дар натиҷаи омӯзиши фанни «Математика» донишҷӯён бояд чунин салоҳиятҳои касбиро соҳиб шаванд: а) бояддонанд: <ul style="list-style-type: none"> -тарзи ҳали масъалаҳои мантиқӣ -ҳадди кифоя донишҷӯи ҷадвали зарб -тарзи ҳали муодила ва чор амали арифметикӣ б) бояд тавонанд: <ul style="list-style-type: none"> - маҳорати ҷиддии исботкунии математикаи элементарӣ; - маҳорати босаводонаи истифодаи соҳаи фанни математика; - маҳорати тамоил ба масъалагузорӣ математикаи элементарӣ; - дуруст донишҷӯи матнҳои математикӣ; - фаҳмиши дурусти масъалагузорӣ математикӣ. в) аз худ намоянд:

	<ul style="list-style-type: none"> - ҳал қардани мисолу масъалаҳои фанни мазкурро; - номгӯи маводҳоеро, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии ин фанро. <p>г) малака пайдо кунанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти фикри доир ба масъалаҳои мантиқӣ: - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонанд; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ қардан омода шаванд. - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва қарқардӣ маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ намоянд ва бо компютер ҳамчун воситаи идоракунии иттилоот қар қарда тавонанд; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ қар қарданро қобилият дошта бошанд. - аз санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯзанд. - мавзӯҳои гуногунро таҳлил қарда ҳулосаи заруриро қароранд; - истифодаи компютер, проектор ва қар шабакаи интернет қар қарда тавонанд.
<p>Номгӯи боб/мавзӯҳои фан</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ададҳои натуралӣ ва амалҳои бон онҳо - Мисолҳои бон ададҳои натуралӣ - Ҳалли мисолҳои бон ададҳои натуралӣ - Ҳалли мисолҳои бон ададҳои натуралӣ - Ададҳои сода ва таркибӣ - Мисолҳои оид ба ададҳои сода ва таркибӣ - Ҳалли мисолҳои оид ба ададҳои сода ва таркибӣ - Аломати тақсимшавии ададҳои бон 2,3,4,5,6,7,8,9.... - Аломати тақсимшавии ададҳои бон 2,5 - Аломати тақсимшавии ададҳои бон 3,4,6,7,8,9.... - Ба ҳамзарибҳои сода қардани ададҳои бон - Мисолҳои бон ҳамзарибҳои сода қардани ададҳои бон - КТУ (қалонтарин тақсимқунандаи умумӣ) - Мисолҳои доир бон КТУ - Ҳалли мисолҳои доир бон КТУ ва ХКУ - Ҳалли мисолҳои доир бон КТУ - ХКУ (қуртарин қаратии умумӣ) - Мисолҳои доир бон ХКУ - Ҳалли мисолҳои дои бон КТУ ва ХКУ - Мафҳуми асосии қаср. - Қасрҳои қаруст ва нодуруст - Ҳалли мисолҳои дои бон қасрҳои бон - Ҳосиятҳои асосии қасрҳои бон. - Ихтисори қасрҳои бон - Мисолҳои доир бон ихтисори қасрҳои бон қасрҳои бон - Ба мақрақи умуми овардани қасрҳои бон. - Мисолҳои доир бон мақрақи умуми овардани қасрҳои бон - Мисолҳои доир бон қасрҳои бон - Муқоисаи қасрҳои бон - Қамъ ва тарҳои қасрҳои бон оддӣ

	- Мисолҳо доир ба чамъ ва тарҳи касрҳо
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	ТИК, синфхонаи мултимеди
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (хаттӣ)

2.2.12. Асосҳои табиатшиносӣ ва тарбияи экологӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Асосҳои табиатшиносӣ ва тарбияи экологӣ системаи илмҳо дар бораи табиат буда, ҳодисаҳо, ҷараёнҳои дар он гузаранда ва қонунҳои онро меомӯзад.</p> <p>Мафҳуми «табиатшиносӣ» аз калимаҳои «табиат» ва «дониш» гирифта шуда, маънои донишдони табиатро дорад. Табиатшиносӣ дар бораи тамоми ашёи ҳодисаҳои табиат, сабабҳои таҷйирёбӣ ва роҳҳои ҳифзи онҳо маълумот медиҳад. Табиатшиносӣ илми мустақил ва серсоҳа мебошад. Аз табиатшиносӣ илмҳои ҷудоғона ба мисли: ботаника, зоология, география, экология, химия, физика ва астрономия ба вучуд омадаанд. Табиатшиносӣ системаи илмҳо дар бораи табиат буда, ҳодисаҳо, ҷараёнҳои дар он гузаранда ва қонунҳои онро меомӯзад.</p> <p>Мафҳуми «табиатшиносӣ» аз калимаҳои «табиат» ва «дониш» гирифта шуда, маънои донишдони табиатро дорад. Табиатшиносӣ дар бораи тамоми ашёи ҳодисаҳои табиат, сабабҳои таҷйирёбӣ ва роҳҳои ҳифзи онҳо маълумот медиҳад. Табиатшиносӣ илми мустақил ва серсоҳа мебошад. Аз табиатшиносӣ илмҳои ҷудоғона ба мисли: ботаника, зоология, география, экология, химия, физика ва астрономия ба вучуд омадаанд.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯи зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<p>Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯён зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд, инҳоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -қобилияти таҳлили китобҳои иловагиро аз худ кунад; -таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонад; -тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳоро аз худ кунанд ва бо компютер кор карда метавонад; -барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият пайдо кунанд;

	<p>-аз санадҳои меъёрӣ – ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯзанд;</p> <p>-аҳамияти иҷтимоии касби худро донанд ва барои тадқиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд бошанд.</p>
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Дар натиҷаи омӯзиши фанни «табиатшиносӣ» донишҷӯён бояд чунин салоҳиятҳоро соҳиб шаванд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз худ намудани мафҳумҳои табиатшиносӣ – физика, астрофизика, кимиё, биология, экология ва геология; • Ташаккули ҷаҳонбинии илмӣ - табиӣ ва баланд бардоштани маданияту тафаккури мутахассисон; • Татқиқи мафҳумҳо, қонунҳо ва ҳодисаҳои илмҳои табиатшиносӣ дар ҳалли масъалаҳои иқтисодӣ, гуманитарӣ ва ҳуқуқшиносӣ.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - Мақсад ва вазифаҳои асосии омӯзиши асосҳои табиатшиносӣ - Омӯзиши маҳали худ - Ашёи табиӣ ва таркиби он - Ҳайвонот ва набототи нодир - Ҳаракати Замин дар атрофи Офтоб - Ҷинсҳои кӯҳӣ - Сарватҳои табиӣ маҳал - Ҳаракати дигар ҷирмҳои осмонӣ дар атрофи Офтоб - Гуногунии олами наботот
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	ТИК, синфхонаи мултимеди
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (шифоҳӣ)